

TÜRK-İS

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

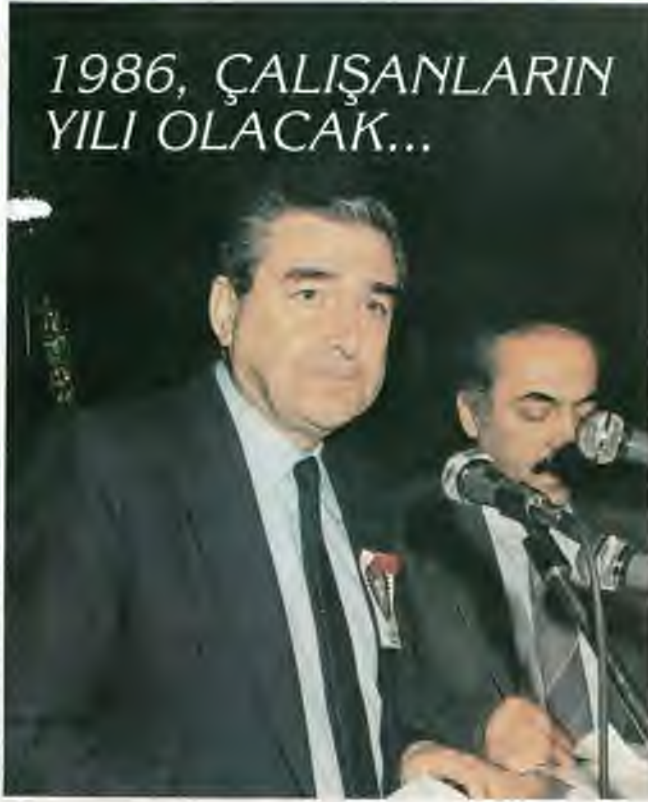

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

Aralık : 1985

Sayı : 19

1986, ÇALIŞANLARIN
YILI OLACAK...

Antalya'da salon toplantısı

Antalya'daki salon toplantısında işçiler Türk-İş Genel Başkanı Yılmaz'a çiçek verdiler.

Yüzlerce işçi, Türk-İş Başkanlar Kurulu kararını ayakta alkışladı

• YILMAZ : "GÜCÜMÜZÜ MERAK EDENLER, YAKINDA GÖRECEKLER" DEDİ

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, TEKSİF Başkanlar Kurulu toplantısı nedeniyle Antalya'da bulunurken, mahalli sendikaların isteği üzerine 10 Aralık Salı günü düzenlenen salon toplantısına katılarak, çalışmalar hakkında açıklama yaptı.

Yüzlerce işçinin katıldığı toplantı sonunda okunan Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun eylem kararlarına ilişkin bildirisi ayakta alkışlandı.

Antalya Belediyesi Kültür Salonunda saat 18'de düzenlenen toplantıda konuşan Şevket Yılmaz, "Bugün, Türk-İş'i ve Türk-İş topluluğunu ısrarla anlamak istemeyenlere, sizlerin sesini duymak istemeyenlere ve içinde bulunduğumuz çıkmazları görmezlikten gelenlere bazı derslerin verilmesi zamanı gelmiştir" dedi.

İki yılı aşkın süredir diyalog politikası sürdürdüklerini, bu yüzden eleştirilere uğradıklarını hatırlatan Şevket Yılmaz; "Bizi anlamadılar. Diyalog dedikçe, 'bunların gücü yok da onun için böyle davranıyorlar' dediler. Yasaların elimizi kolumuzu büyük ölçüde bağlamasını fırsat bildiler. 34 Yıllık geçmişinde sokağa itibar etmeyen Türk-İş'i sokağa çıkma mecburiyetinde bıraktılar" dedi ve Türk-İş Başkanlar Kurulunun 30 Kasım tarihinde açıklanan kararlarının mutlak ke-

sin sonuç alınana kadar eksiksiz uygulanacağını sözlerine ekledi.

Türk-İş Genel Başkanı Yılmaz, Hükümetin 1984 başından 1985 Kasımının ilk haftasına kadar emisyon hacmini yüzde 86 arttırdığını ve 730 milyar 500 milyon lira olan tedavüldeki paranın 1 trilyon 359 milyar 300 milyon liraya çıkardığını hatırlatarak, "İşçilere fazla zam verilerse, para basmak zorunda kalacaklarını ve bunun da enflasyonu azdıracığını söyleyenler, sıkı para politikasına rağmen böylesine fazla parayı neden bastılar? Bu, enflasyonu tırmandırıyor mu?" dedi.

Şevket Yılmaz, Sendikacıların susturulmak istendiğini, hükümetin yeni yeni sorunlar çıkardığını da öne sürerek, yabancı sermayenin serbest bölgelerde yatırım için üç şart öne sürdüğünü, enerji ve haberleşme ağının tam olması yenisıra, milli mevzuata bağlı olmayan işçi çalıştırmayı istediğini öne sürerek, "Üçüncü şart karşısında Hükümetin 'köle mi çalıştırmak istiyorsunuz' demesini beklerken, 1986 çalışma programına bu bölgelerde asgari ücret dışı işçi çalıştırılabileceği hükmü getiriliyor" dedi.

Şevket Yılmaz, Türk-İş Başkanlar Kurulu kararlarının, bir anarşi tehlikesine karşı alındığını da sözlerine ekledi.

Yılmaz'ın konuşması işçiler tarafından sık sık alkışlarla kesildi.

YORUM

ULUSLARARASI DESTEK

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun 1-2 Ağustos 1985 günlerinde Samsun'da yaptığı toplantı sonunda bir bildiri yayınlanmış, içinde bulunulan çıkmazların uluslararası platforma götürülmesinden başka çare kalmadığı belirtilmişti.

28-29 Kasım 1985 günlerinde Ankara'da toplanan Başkanlar Kurulu, çalışma planını hazırlarken, bir dizi eylem kararının ilk adımı olarak 17-19 Aralık günleri Brüksel'de toplanacak ICFTU Yönetim Kuruluna, Türkiye'deki tablonun eksiksiz yansıtılmasını kararlaştırıyordu.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, ICFTU Yönetim Kurulu üyesi olarak katıldığı Brüksel toplantısında, Türkiye'deki yasal çıkmazları, Hükümetin işçi hareketine karşı olumsuz politikasını, hür ve demokratik sendikacılık hareketinin karşı karşıya bulunduğu sıkıntıları anlatırken, «Hür Dünya işçi hareketinin bir parçası olan TÜRK-İŞ, kendi üzerine düşen görevi ve çalışmaları eksiksiz sürdürmekle birlikte, Uluslararası alanda da desteğe ihtiyaç duymaktadır» diyordu.

12 Eylül 1980 sonrası ile demokratik parlamenter rejime geçişin başlangıcı olan 6 Kasım 1983'ü takip eden süre içinde TÜRK-İŞ'in çalışmaları hakkında da bilgi veren Yılmaz, «Demokrasinin temel kuralı olan diyalog konusundaki ısrarımız sonuç

vermemiş, bazı eylem kararları alınması kaçınılmaz olmuştur» diyor, 21 Aralık'ta Ankara'da düzenlenecek «Parlamento Üyelerine Çağrı» toplantısına ICFTU Genel Sekreteri John Vanderveken'i davet ediyordu.

Noel iznini kullanmaya hazırlanan Vanderveken, konunun ciddiyeti karşısında bütün tatil planını iptal ederken, yanına da Asya ve Türkiye masası görevli yardımcısı Pieter de Jong'u da alıp, Yılmaz'la birlikte 20 Aralık'ta Ankara'ya geliyordu.

Vanderveken ve yardımcısının gelişi, TÜRK-İŞ ve bağlı sendikalarında memnuniyetle karşılanıyor, Havaalanında 50 arabadan oluşan bir konvoy Vanderveken'i karşılıyordu.

21 Aralık «Parlamento Üyelerine Çağrı» toplantısında 1800'ü aşkın işçi temsilcisi ve yüzlerce konuğun önünde sık sık alkışlarla kesilen konuşmasını yaparken, Vanderveken «ICFTU'nun tam desteğini taahhüt ediyorum» diyordu..

Elinizde bulunan Dergimizin Aralık 1985 sayısında Vanderveken'in konuşmasını tam metin olarak sunuyoruz.

«Parlamento Üyelerine Çağrı» toplantısının geniş haberi ve Parlamento'da işçi kökenli milletvekillerinin konuşmaları da ilgiyle izleyeceğiniz konular arasında yer aldı.

Saygılarımızla.

Ayın İçinden

«Parlamento Üyelerine Çağrı» toplantısına çok sayıda parlamenter katıldı.

**ICFTU
Genel Sekreteri
Vanderveken
ve yardımcısı
Dejong'un
katıldıkları
«Parlamento
Üyelerine Çağrı»
toplantısı
Ankara'da
yapıldı**

Yılmaz: «Bizi tahrik ediyorlar. Biz ringten kaçmayız.»

● BRÜKSEL'DE ICFTU TOPLANTISINDA TÜRKİYE'DEKİ ÇALIŞMA HAYATI İLE İLGİLİ ÇIKMAZLARIN ANLATILMASINDAN SONRA DÜZENLENEN TOPLANTI HEYECANLI GEÇTİ.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulunda alınan karar üzerine, programlanan eylemlerden ikincisi, 21 Aralık 1985 Cumartesi günü Ankara'da yapıldı.

ARI sineması salonunda düzenlenen toplantıya, 1800'ü sendikacı olmak üzere, ikibinin üzerinde dinleyici katıldı.

«TÜRK-İŞ'ten TBMM Üyelerine Çağrı» adını taşıyan toplantıyı, bazı siyasi parti genel başkanları ile üst düzey yöneticileri ve çok sayıda çeşitli partilere mensup milletvekilleri ilgiyle izlediler.

İstiklal Marşı'nın söylenmesini takiben, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık ŞİDE'nin takdim konuşmasıyla başlayan toplantıda bazı dinleyiciler ve milletvekilleri de söz istediler.

Genel Sekreter ŞİDE, «Bu toplantının amacı ve gündemi bellidir ve ona göre resmi makamlardan izin alınmıştır. Memnuniyetle dinlemek istediğimiz halde, bu nedenlerle kendilerine söz veremiyecemiz», dedi.

Bazı elçilik çalışma ataşelerinin de izledikleri toplantıdan önce TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, denetim ve onur kurulu üyelerinden oluşan 61 kişilik heyet Anıt-Kabre giderek Ata'nın manevi huzurunda saygı duruşunda bulundu.

BİLDİRİ VE İSTEKLER :

Daha sonra Eylem Düzenleme Komitesinin onayından geçen bir bildiri okundu.

DEMİRYOL-İŞ Sendikası Genel Başkanı Mehmet ACİDERELİ tarafından okunan bildiride, özetle şu hususlara yer verildi :

«Yurdumuzda işçiler, «bireysel ve toplu iş hukuku» ve «sosyal güvenlik» alanında son derece ciddi so-

runlarla karşı karşıyadır.

Ocak 1979'da başlayıp 12 Eylül 1980 sonrasında sürdürülen ekonomik politika, bu politika ile uyumlu olarak Anayasa'da ve temel iş yasalarında yapılan düzenlemeler sorunların başlıca kaynağıdır.

Başkanlar Kurulu üyesi Mehmet ACİDERELİ hazırlanan bildiriyi okurken...

Sorunlar Aralık 1983'de Ankara'da toplanan Türk-İş 13. Genel Kurulu'nda değerlendirilmiş, genel kurul, oybirliği ile aldığı bir karar ile sürdürülecek çalışmaların hedeflerini ve amacını belirlemiştir.

Türk-İş 13. Genel Kurulu kararı na göre, «işçi hak ve özgürlükleri ile ilgili olarak yapılacak tüm düzenlemelerde işçi haklarını güvence altına alan evrensel ilkelerin gündeme getirilmesine ve uygulama alanına sokulmasına çalışılacaktır.

İLO İLKELERİ

TÜRK-İŞ, Birleşmiş Milletler Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO)'nın, başta Sendika Özgürlüğü ve Sendika Hakkının korunmasına ilişkin 87; serbest toplu pazarlık hakkının korunmasına ilişkin 98; kamu görevlilerinin sendikal hak ve özgürlüklerini güvenceye bağlayan 151; serbest toplu pazarlık hakkının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına ilişkin 154 sayılı Sözleşmeleri olmak üzere, işçi hak ve özgürlüklerini düzenleyen ILO Sözleşme ve Tavsiye Kararlarının yapılacak düzenlemelere yansıtılmasını sağlamaya çalışmakla ödevlendirilmiştir. Bu kararın özü ve hedefi, yurdumuzda işçi sınıfının karşı karşıya bırakıldığı son derece ağır kısıtlamaların kaldırılması, işçilerin çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi ile bağdaşan temel haklarının, özgürlüklerinin yeniden elde edilmesidir.

Hukuksal çıkmazlar bireysel ve toplu iş hukukunda ve sosyal güvencilerde belirgindir.

Toplu iş hukukunda yasal çıkmazların temel kaynağı 2821 Sayılı Sendikalar Yasası ile 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasasıdır.

Yine işçi hak ve özgürlüklerini güvence altına alan uluslararası belgelere göre, sendikalar kendi çalışma ve iş programlarını; iç işleyişlerini özgürce belirleme hakkına sahiptir. Sendikalar Yasası ise bu alanda da son derece ağır kısıtlamalar getirmiştir. Genel siyaset yasağı bunlardan biridir.

Denetimde ise, «Devletin idarî ve mali denetimi» adı altında siyasal iktidar her çeşit müdahale ve bas-

«Parlamento Üyelerine Çağrı» toplantısından bir görünüş..

21 Aralık toplantısında TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Üyelerinden bir grubu görüyoruz. (Fotoğraflar: Nihat ÜSTÜN)

kıyı yapacak durumdadır ve bunu yapmaktadır. İç işleyişin temel unsuru olan sendika temsilcileri her çeşit güvenceden yoksundur.

TOPLU PAZARLIK DÜZENİ :

Gücsüz olması ve toplumsal yaşamın dışında tutulması amaçlanan işçi örgütleri, toplu pazarlık düzeninde de bir dizi ağır ve haksız kısıtlamalarla başbaşıdır.

Toplu Pazarlık düzeninin üç temel kurumu «yetki», «arabuluculuk» ve «grev» dir.

Sözleşme düzeninden söz edilebil-

mesi için öncelikle sözleşmeye «ta-raf» olacak işçi örgütünün tesbiti sorusu cevaplandırılabilmelidir. Yasanın getirdiği sisteme göre bu merkezi olarak ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yapılır. Bakanlık bu işlemi her yıl iki kez çıkardığı istatistiklerle ve bunu izleyen işlemlerle yerine getirdiği iddiasındadır. Oysa, herkesçe yakından bilindiği gibi, istatistik çalışması güvenilir olmaktan uzaktır. Bakanlık bu alanda dilediğini yetkili, dilediğini yetkisiz olarak kabul etme imkânına sahiptir. Yargı denetimi etkin olmadı gibi

Başkanlar Kurulu üyelerinden bir başka grubu görüyoruz...

son derece ağır işlemekte, çoğu zaman, siyasal tercihlere dayalı haksız tasarruflar önlenememektedir. Yasa ile getirilen sistemin bir diğer özelliği, işçilerin aktif çalışma döneminde sendikal tercihlerini izlemektir. Sendika üyeliğinden çekilme, sendika üyesi olma, bunlara bağlı süreler Bakanlıkça ayında izlenilmek gerekirken bu yapılamamakta, bunun olumsuz sonuçları da etkisini yetki kurumunda ve toplu sözleşme düzeninde göstermektedir.

Yasanın uyumsuzlukların «barışçı» çözüm yolu olarak getirdiği «arabuluculuk» müessesesi de işlememektedir. Bunda arabulucuların birkaç istisnası dışında hemen tümünün iş çevrelerine yakın kişiler olması önemli bir rol oynamaktadır. Arabuluculuk, bugünkü yapısı ile, sendikalara parasal külfet getiren ve hemen hiç yarar sağlamayan bir kurum durumundadır. Özellikle az sayıda işçi çalıştıran işyerlerinin çoğunlukta olduğu işkolları bakımından arabuluculuk önemli bir külfet olup çıkmıştır. Külfetin ötesinde uyumsuzluğun çözümünde başarı oranı da son derece düşüktür.

Grev hakkı ise, adeta kâğıt üzerinde kalsın, hiç bir şekilde kullanılmasın düşüncesiyle düzenlenmiştir.

DİĞER ÖNERİLER

TÜRK-İŞ bunun yanında «Sanaayi, tarım ve ulaştırma alanlarında kurulu teşekküllerde işçilerin yönetim kurullarında temsil edilmelerinin sağlanmasını», çoğu Batı Demokrasilerinde yapılmakta olana uygun biçimde «tüketicilerin korunmasını» ve «karayolu taşımacılığında çalışan işçilerin başta sosyal güvenlik kapsamına alınmaları olmak üzere, İş Yasasının koruyucu hükümlerinden yararlanmalarını» istemiştir. 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu değişiklik önerisi ile de iflas halinde işçi alacak ve tazminat haklarının güvence altına alınmaları öngörülmüştür.

Başkanlar Kurulu üyeleri, Sendikaların flamaları önünde yerlerini aldılar...
(Fotoğraflar : Nihat ÜSTÜN)

YENİ DÜZENLEME İHTİYACI

Tüm bu çıkmazların aşılabilmesi işçi hak ve özgürlüklerini düzenleyen yasalarda Batı Demokrasilerine özgü değişikliklerin gerçekleştirilmesine bağlıdır. TÜRK-İŞ 13. Genel Kurulu'nun yukarıda değinilen kararı bu yönde yapılması gereken değişikliklere ışık tutmaktadır.

TÜRK-İŞ işçi-işveren ilişkilerinde, bireysel iş hukuku uygulamasında ve sosyal güvenlik alanında yaşanan sorunların çözümü için 1982 den başlayarak bir dizi düzenleme yapmıştır. Son üç yıl içinde TÜRK-İŞ / Hükümet Zirve toplantılarında sorunlar çeşitli boyutlarıyla tartışılmıştır. TÜRK-İŞ'in, sorunları ortaya çıktığı tarihlerdeki yönleriyle değerlendirip, o tarihteki ihtiyaç ve şartlara göre yaptığı tecbitler ve öneriler siyasal iktidar yanı sıra, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne de yansıtılmıştır. Zamanında alınmayan önlemler sorunların giderek büyümesine, nitelik değiştirmesine yol açmıştır. Bugün yeni şartlara ve ihtiyaçlara göre yeni düzenlemeler yapılması gerekmektedir.

TÜRK-İŞ, işçi - işveren ilişkilerinde, Batı demokrasilerine özgü arayışında, bu yönlendirmede ve sorunların çözümünde birinci derece sorumluluk taşıyan kurumlardan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin seçkin üyelerinden ilgi ve destek beklemektedir.

VANDERVEKEN'İN SÖZLERİ :

Bildirinin okunmasını takiben, diğer sayfalarda yayınladığımız ICFTU Genel Sekreteri John Vanderveken kürsüye geldi ve Türkiye'deki işçi ve sendikal sorunları yakından bildiklerini söyledi.

ICFTU'nun TÜRK-İŞ'i tamamen desteklediğini belirten Vanderveken'in bu konuşması, dergimizin diğer sayfalarında sunuluyor.

Şevket YILMAZ konuşurken...

GENEL BAŞKAN'IN KONUŞMASI

Daha sonra TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ «TÜRK-İŞ'in bundan sonra neler yapması gerektiğini» söyledi ve gerekçelerini açıkladı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Yılmaz, «TÜRK-İŞ'TEN PARLAMENTO ÜYELERİNE ÇAĞRI» adlı bu toplantıdan ne anlaşılması lazım geldiğini de ifade eden konuşmasında şunları söyledi :

«Konuşmamın başında, özellikle Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) Genel Sekreteri kardeşimiz Vanderveken'e ve hepimizin yıllardır yakından bildiği, tanıdığı, yürekten sevdiği değerli yardımcısı Pieter Dejong'a öncelikle teşekkür etmek istiyorum.

ICFTU Genel Sekreteri John Vanderveken, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri ŞİDE tarafından kürsüye davet edildiğinde büyük tezahürat yapıldı....
(Fotoğraflar : Nihat ÜSTÜN)

Bu mücadele günümüzde bizlerle birlikte olmayı; işçi hak ve özgürlükleri konusundaki düşüncelerini, kaygılarını ve hedeflerini duyurmayı istemişlerdir.

99 Ülkeden 146 Konfederasyonun 82 milyon işçi ile yer aldığı bu örgütün, tüm gücüyle mutlak destek ve dayanışmasının Türk işçileri için kullanılacağını ifade etmişlerdir.

Kendilerine Türk sendikacılık hareketi adına, sizler ve temsil etmekle onur duyduğumuz Türk işçileri adına en içten teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

İşçi haklarının çiğnendiği her ülkedeki sorun, sadece o ülkenin insanlarının ve işçilerinin değil, aynı zamanda Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) nun da sorunudur.

Kısaca, bir ülkedeki sorun, 82 milyon işçinin sorunudur.

Bugün bunun en tipik örneğini, değerli iki konuşumuzu aramızda görerek yaşıyoruz.

Bugün yapmakta olduğumuz bu toplantının önemli bir yönü var.

TBMM'nin değerli üyelerini davet ettik.

Seçildikleri yörelerde yaşayan insanların, işçilerin, dar ve sabit gelirliilerin karşı karşıya bulundukları sıkıntılar, dertler, anti - demokratik ve anti-sendikal davra-

nışlar konusunda kendilerini aydınlatmak, iyiniyetli uyarılarımızı yapmak ve sorunların çözümünü yolunda vakit geçirmeden tedbir almalarını istemek için biraraya geldik.

Bugünkü toplantı sadece isteklerimizin ne kadar haklı olduğunu göstermekle kalmayacak, haklı olduğumuz konularda, her şart altında mücadele kararlılığımızı da ortaya koyacaktır.

Meselerinin ucunu asla bırakmayacağız.

Her konunun sonuna kadar takipçisi olacağız.

İşçinin hakkı ve özgürlüğü neyi gerektiriyorsa, O'nu istiyoruz.

Elde edinceye kadar bu mücadeleye devam edeceğiz.

Bugüne kadar reform niteliğinde birçok kanun çıktı.

Büyük Atatürk'ün direktifleriyle Devlet olarak üye olduğumuz kısa adı ILO olan bu kuruluşun prensipleri bu konularla korunmuş.

Bırakınız 1960'ları, Aynı ilkeler 1936'da, o günün anlayışı ve şartları içinde son derece ileri kabul edilebilecek bir yasaya, 3008 sayılı İş Yasasına yansıtılmış durumda. Bu düzenlemeleri, yine büyük

Başkanlar Kurulu üyelerinden bir başka grup...

Türk Ulusunun oylarıyla seçilen ve yasama görevini üstlenen insanlarımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yaptılar.

Haklı isteklerimizi ortaya koyduk.

Demokrasinin gereklerine işaret ettik.

Görüşlerimizi benimsediler, haklarımızı ve özgürlüklerimizi tanıdılar.

Aradan yıllar geçti.

1980'den bu yana, özellikle 6 Kasım 1983 seçimlerinden sonra yurdumuzun dört bir yerinden yükselen şikayetlere tercüman olarak, çıkmazları, sorunları anlatmaya çalışıyoruz.

Tüm kurumlarıyla demokrasinin yerleşmesi, sürekliliğinin sağlanması, işçi - işveren ilişkilerinde barışın şartlarının ve ortamının yaratılabilmesi için yapılmak gerekenleri anlatıyoruz.

Bizler mi iyi anlatamadık? Anlaşılacak mı istenmiyoruz, bilmiyorum.

İşte bu sebebledir ki bugün burada, TBMM'nin seçkin üyelerine, 67 il ve yüzlerce ilçeden gelen arkadaşlarımızın katıldıkları bu toplantımızda, neleri isteyip, neleri istemediğimizi açık seçik bir dille daha anlatmaya çalışıyoruz.

Biraz önce belirttim. Sadece anlatmak için değil... Doğru bildiğimiz yolda, hür sendikacılık ilkelerini tüm kurumlarıyla hayata geçirmek için, her şart altında bu mücadeleyi sürdüreceğimizi duyurmak için de buradayız.

Ne bir eksik, ne bir fazla.

İşçinin hakkını, hakkımızı istiyoruz.

12 Eylül 1980 ile başlayan dönem hatıralarımızda canlılığını korumaktadır.

İşçi hakkından söz ettiğimiz zaman «Ne istiyor bunlar, 12 Eylül öncesini mi?» sorusuna muhatap oluyoruz.

TÜRK-İŞ'in 34 yıllık geçmişi bellidir. Neyi isteyip, neyi istemediğini Türkiye'de sadece bu soruyu soranlar bilmemektedir.

12 Eylül öncesinin Türk Silahlı Kuvvetlerinin müdahalesi ile önlenen kötü günlerini değil; hukuk düzenini, ekonomik hak ve özgürlüklerimizi istiyoruz.

Bir başka deyişle, Türk işçisine karşı yapılan ağır haksızlığın düzeltilmesini istiyoruz.

Vatanseverlik kimin tekeline dir?

Yurdumuzda demokrasiye, insan hak ve özgürlüklerine, Vatanın milleti ile bölünmezliğine, Türk'ün bayrağına, tarihine, örf ve geleneklerine bizlerden daha ileri ölçüde kim sahip çıktığını iddia edebilir?

Biz en kritik günlerde buradaydık. Türkiye'deydik. Tavrımız açıktı.

Bu sebeple bizler hakkında kimse bu tartışmayı açmaya kalkışmamalıdır.

Ne istediğimizi de, ne istemediğimizi de çok iyi biliyoruz.

Değerli arkadaşlarımız, 12 Eylül 1980 ile başlayan ara dönemde üç yıl boyunca işçiler-

1800 İşçi temsilcisinin katıldığı toplantıdan bir görünüş.

den fedakarlık istenmiş, işçi, bu fedakarlığı göstermiştir.

Bu fedakarlık gösterilirken, şartlardan yararlanan sermayenin, yeni Anayasa'yı nasıl etkilemeye çalıştığı bilinmektedir.

Bu, sözle değil, yazılı belgelerle bilinmektedir.

İşverenler, kendi çıkarlarını sonuna kadar koruyabilecekleri, işçileri ezebilecekleri bir ortam arayışı içine girmişlerdir.

Burada bir defa daha ilan ediyorum: Bunu kabul etmemiz asla mümkün değildir.

Böyle bir ortam, bırakınız anti-demokratik olmasını, Türkiye'nin geleceği bakımından sağlıklı değildir.

Anarşiye, teröre davetiye çıkar-maktır.

Buna, iktisadi iktidarla siyasi iktidarın bütünleştiği bir dönemde dahi kimsenin hakkı olamaz.

NEDİR SIKINTILARIMIZ?

Teker teker bakalım şimdi bunlara :

— Türkiye, son beş yıldır başta işçiler olmak üzere, tüm çalışanların, dar ve sabit gelirli-lerin ağır geçim şartları altında ezildiği, temel hak ve özgürlüklerin son derece vahim kısıtlamalarla karşı karşıya bulunduğu bir dönem yaşamaktadır.

— Ekonomik kararlarda ter-cihler sürekli olarak, başta işçiler olmak üzere, tüm çalışanlar, dar ve sabit gelirli-ler aleyhine yapılmaktadır.

— Sosyal düşüncelerden giderek uzaklaşan yaklaşımlarla, Devlet, ekonomik bakımdan güçsüz olanı koruma ve kollama ödevini yapamaz duruma getirilmiştir.

— Gelir dağılımındaki adaletsizlik giderek büyümekte, nüfusunuzun en yüksek gelir grubundaki yüzde 20'si ile en alt grubunu oluşturan yüzde 20 arasında tam 16 kat fark vardır.

— İşçi çıkarma tamamen işverenin keyfilğine terk edilmiştir.

— Kıdem tazminatı hakkı ve

«Parlamento Üyelerine Çağrı» toplantısına katılanlardan bir görünüş

fonu adı altında sürdürülen çalışmalarla, işçinin yarım yüzyıllık hakkı elinden alınmak istenmektedir.

— Tarımda çalışan milyonlarca işçi her çeşit yasal güvenceden yoksundur.

— Çıkmazların temel sebebi, 2821 sayılı Sendikalar Yasası ile 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasasının ihtiyaçlara cevap vermeyen, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşme ve tavsiyelerine temelden aykırı hükümleridir.

— Toplu iş sözleşmesi düzeni, Kamu Koordinasyon Kurulunun ipoteği altındadır.

— Yüksek Hakem Kurulu, işçi - işveren ilişkilerinde yersiz, haksız ve adaletsiz müdahaleler yapan bir Kurum halindedir.

Tüm kararlarında Hükümet talimatı ya da işçiye karşı Hükümet/İşveren işbirliği hakim unsurdur.

Neyin hakemliğini yapmaktadır?

1980'den bu yana, hangi olayda gerçek anlamda tarafsız davranmıştır?

— Grev hakkı iki kelime ile kağıt üzerindedir.

— Yılbaşlarında hedeflenen enflasyon tahminleri yüzde yüz yanlışlarla gerçekleşmekte, işçiler enflasyonun altında ezilmektedirler.

Enflasyonun üzerinde ücret artışı sağlandığı iddiaları temelden geçersizdir.

Vereşiye yaşayan insanların, vergi idarelerinden büyük rakamlar gibi yarar sağladığını söylemektedirler.

— Hükümetin tek kuruluş katkısı olmayan SSK sağlık tesislerini tamamen kendi kontrollerinde bir statüye kavuşturmaya ve tapuyu delmeğe kalkıştlar.

EMEKLİLİK DURUMU

Şu anda hepinizin endişe, öfke ve tepki ile değinmemi beklediğiniz İşçinin emeklilik yaşama geliorum.

Özal Hükümeti Türk işçisine bir darbe daha vurma yolunu seçmiş görülyor.

Bunca uyarıya, bunca şikayete rağmen, «Ben bildiğimi yaparım» zihniyetinin tipik bir örneği bu.

Amma, işin bir de ahlaki yönü var.

Bir yandan milletvekillerimizin sosyal güvenlik alanında bilinen bir takım sorunları çözülmeye çalışılırken, öte yandan Türkiye'de

milyonlarca kişinin sosyal güvenli-
ği tehlikeye atılmak isteniyor.

İki ayrı konu birleştirilmiş...

Adeta Sayın Milletvekillerine
«Ben senin sorununu çözerim a-
ma, buna karşılık sen de milyon-
larca kişinin emeklilik yaşı ile
oynayacaksın» deniliyor.

Aktuarya hesaplarından, Sosyal
Sigortalar Kurumunun iflasından
söz ederler.

Örneğin; Devleti idare etme mev-
kinde olanlar, Kurum'un Hazine
ve Devlet Yatırım Bankasından
toplam 235 milyar, 700 milyon lira
alacaklı olduğunu açıklamazlar.

Yine Kurum'un kamu ve özel
sektörden 150 milyara ulaşan prim
alacağından da söz etmezler.

Emeklilikle ilgili tasarrufları yü-
zünden, 1985 sonunda emekliliği
tercih zorunda kalacak işçilerin
kıdem tazminatı kaybının en mü-
tevazı hesaplama 20 milyarı bulacağı-
nı da gizlerler.

Biz, sosyal güvenliğin, toplumun
her kesiminde egemen olmasını
isteyen bir kuruluştuk. Ödevimiz
bu...

Telaşa mahal yoktur.

Hiddete mahal yoktur.

**Herkes bizlerin telaşa, hid-
detle hata yapmasını beklemek-
tedir.**

**TÜRK-İŞ'in bu oyuna gelmeye-
ceğini öğretmek zorundayız.
Eylem kararları alındı.**

**Diyalog çağrısı artık bizden gel-
meyecek.**

Samsun'dan başlayarak, Karade-
niz bölgesindeki gezim sırasında
değerli Genel Başkanlarla birlikte
içanadolu ve doğuanadolu gezisi
sırasında yaptığımız il toplantıları-
na, Konya'dan itibaren güney böl-
gesi, Göller Bölgesi, Ege, Marmara,
Trakya illerinde devam edece-
ğiz.

BİZİ MECBUR BIRAKTILAR

Gösteri yürüyüşleri, açık hava
mitingleri ve gerektiğinde belirlene-
cek eylemler dizisini eksiksiz yeri-
ne getireceğiz.

YILMAZ: «Bizi durmadan tahrik
ediyorlar. Ancak, bizim ringten
kaçmayacağımızı bilmelidirler» dedi

Bu eylemlerde tüm Genel Baş-
kanlar hazır bulunacaklar.

34 Yıldır çareyi sokakta arama-
yan Türk-İş'i sokağa çıkmaya
mecbur bıraktılar.

Bu toplantımızın yapılmasından
iki gün önceye getirip, bir meydan
okuma havası içinde Bakanlar Ku-
rulundan emeklilik yaşıyla ilgili
tasarıyı geçirdiler.

Bizi durmadan tahrik ediyorlar-
dı, bir yenisiyle karşımıza çıktılar.

Hiç merak etmeyiniz.

Biz ringten kaçmayız.

**Mücadelemiz anamızın ak sü-
tü gibi hakkımız olan bu hak-
ları elde edinceye kadar de-
vam edecektir.**

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin
saym üyelerine huzurunuzda bir
kez daha sesleniyorum.

İşçinin, dar ve sabit gelirinin, e-
meklinin, dul ve yetimin sıkıntısı
büyüktür. Bu sıkıntı giderek bü-
yümektedir.

51 Milyonluk Türkiye'de 900 bin
renkli televizyon satılması refah
işareti olarak kabul edilemez.

Sorunlar artık ertelenemez nok-
taya gelmiştir.»

**En büyük gücümüz sizlersiniz.
Her an TÜRK-İŞ'in talimatı-
nı bekleyeceksiniz.**

**Mücadelemiz hak mücadelesi-
dir.**

**Allah'ın emriyle hareket ettik-
lerini söyleyenler çıkabilir.**

Allah hakkının yanındadır.

Doğrunun yanındadır.

**Bunun için başaracağız diyo-
rum.**

**Bunun için ekme - barış - öz-
gürlük mücadelemizin başarıya
ulaşacağını söylüyorum.**

TÜRK-İŞ'in tam yetkili kurulları
adına sizlere sevgiler, saygılar su-
nuyorum.»

Toplantı, Genel Başkan'ın konu-
ması ile sona erdi.

NOTLAR...

● «Parlamento Üyelerine Çağrı»
toplantısı emeklilik tasarısının ha-
zırlanmasından iki gün sonra ya-
pıldığı için, yurdun dört köşesi-
nden gelen işçi temsilcileri büyük
tepki içindeydi.

Zaman zaman bu girişimi nede-
niyle Hükümetin istifasını isteyen
sesler yükseldi.

● Toplantıya katılan bazı ANAP
milletvekilleri, kendilerine de söz
verilmesini istediler. TÜRK-İŞ Ge-
nel Sekreteri ŞİDE, toplantı gün-
deminin önceden tesbit zorunluğu
olduğu ve buna göre konuşma im-
kanı tanıyamadıklarını belirtti. Bu-
nun üzerine toplantıdan ayrılan
ANAP'lı milletvekilleri, TBMM'ye
g'derek Başbakan Özal'a durumu
anlattılar.

● Bazı temsilciler tarafından ha-
zırlanan bir önerenin okunması ve
oylanması istendi. Genel Sekreter
ŞİDE, bu toplantının bir kongre
olmadığını, böyle bir işlemin yapı-
lamayacağını söyledi.

ICFTU'dan tam destek

Yukarıda; konuşması sık sık alkışlarla kesilen ICFTU Genel Sekreteri John Vanderveken kürsüde görülüyor...

Vanderveken: «ICFTU'nun tam desteğini taahhüt ediyorum.»

TÜRK-İŞ'in «Parlamentoya Çağrı» Toplantısında hazır bulunmak üzere Ankara'ya gelen ICFTU Genel Sekreteri John VANDERVEKEN, Genel Başkan Şevket YILMAZ'ın davetini memnuniyetle kabul ederek Brüksel'deki tüm önemli işlerine rağmen bu toplantıya katıldığını belirtti.

ICFTU Genel Sekreteri VANDERVEKEN, sık sık alkışlarla kesilen konuşmasının da şunları söyledi :

«TÜRK-İŞ'in tarihinde önemli bir yer tutacak ve mücadelenizin başlangıcını teşkil edecek bu toplantıda sizinle beraber olmaktan onur duymaktayım.

Geçtiğimiz aylar içinde ülkenizde, politik ve sendikal alanda önemli gelişmeler olmuş,

«Demokrasiye geçiş, gerçekte fevkalâde ağır işlemektedir. İşte, uluslararası hür sendikacılık hareketini derin kaygıya iten de budur.»

★

ICFTU; TÜRK-İŞ'in hak ve özgürlükleri ILO sözleşmeleri ve ICFTU ilkeleri ile uyumlu hale getirme savaşını mutlak desteklemektedir.»

bu durum yurt dışında da ciddi kaygıların devam etmesine yol açmıştır.

Her ne kadar 1980 Eylül'ünden bu yana Türk Halkının güvenlik içinde yaşamaya yolunda gelişme kaydedilmişse de, 1980 öncesinin siyasi şiddet olaylarıyla bölücü çatışmalarını ortadan kaldırmanın bedeli de fevkalâde yüksek olmuştur; reel ücretler önemli ölçüde düşmüş, çalışma şartları artan bir biçimde güvensiz hâle gelmiş ve işsizlik giderek artmağa devam etmiştir. «Demokrasiye geçiş» gerçekte fevkalâde ağır işlemektedir. İşte, uluslararası hür sendikacılık hareketini derin kaygıya iten de budur.

Başta işçileri mağdur duruma sokan hükümetin uyguladığı sözüm-ona istikrar politikası karşısındaki genel hoşnutsuzluk, bu toplantıyla da belirgin hâle geldiği gibi, giderek artmaktadır.

Demokratikleşme aktif bir biçimde geliştirilmemektedir.

Bu noktada, 5 Avrupa Hükümetinin 1982 yılında İnsan Hakları Komisyonuna Türkiye Aleyhine sundukları şikayetlerini geri çekme kararını derinbir üzüntü ile karşıladığımızı belirtmek isterim.

Türkiye temelde özgürlük, adalet ve demokrasiyi korumak ve geliştirmek için var olan

devletlerarası kurum ve ittifakların üyesidir. Türkiye de dahil olmak üzere, ittifaklara üye her devletin bu üyelikten doğan sorumluluklarının lafzına ve ruhuna sadık kalmalarını sağlamak için bize açık her imkânı kullanacağız.

Özgür ve demokratik uluslar arasındaki ittifaklar güvenilirliğini korumalı ve her üye devletin kendi iç işlerindeki tutumu ittifak hükümlerine uyumlu olmalıdır.

ICFTU, üyesi TÜRK-İŞ'in siyasal yaşamı demokratikleştirmeyi, sendikal hakları ve insan haklarını yeniden teessüs ettirmeyi, yürürlükteki yasaların son derece kısıtlayıcı hükümlerini ortadan kaldırarak, mevcut yasaları Uluslararası Çalışma Örgütünün normlarına ve ICFTU prensiplerine uygun hâle getirmeyi hedef alan çalışmalarını ve kampanyasını tam olarak desteklemektedir.

12 Eylül 1980 müdahalesinden itibaren, ICFTU sadece Türkiye'deki gelişmeleri yakından izlemekle kalmamış, aynı zamanda, sendikal hak ve özgürlüklerin yeniden teessüsü için uluslararası sendikacılık alanında sürdürülen çalışmaların tam olarak içinde bulunmuştur.

Bir kaç kez ICFTU heyeti bu ülkeyi ziyaret etmiş, insan haklarının ve sendikal hakların ihlâli karşısında derin kaygısını izhar etmiştir. Yetkililere başvurarak Türkiye'de sendikacılığın tam olarak işler hâle getirilmesini, TÜRK-İŞ'in istekleri doğrultusunda iş mevzuatının gözden geçirilmesini ve değiştirilmesini, sendikaları ve sendikacıları hedef alan yargılamaların durdurulmasını, haklarında şiddet olaylarına karıştıkları yolunda hiçbir iddia getirilmeyen sendika yöneticilerinin tutukluluk hâllerinin kaldırılmasını istemiştir.

HAKLARDA GERİLEME OLDU

1963 yılından 1980 yılına kadar hür toplu pazarlık, grev hakkı ve hür sendikacılık bu ülkede Anayasal ve yasal güvencelere sahip iken, bugün durum böyle değildir.

1982 Anayasası, 2821 Sayılı Sendikalar Yasası ve 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasası: bütünü ile askerlerin iktidarda olduğu dönemde hazırlanan ve bugünkü Hükümetin değiştirme arzusu içinde olduğunu gösterir hiçbir işaretin bulunmadığı bu yasalarla bu ülkede sendikacılık hareketinin hakları ve özgürlükleri ciddi suretle kısıtlanmıştır.

Bizler ICFTU olarak, yürürlükteki yasaların çoğu hükmünün Uluslararası Çalışma Örgütünün ilke ve normlarını ihlâl etmesi vakası ile yakından ilgiliiyiz.

(A) Çoğu kez hatalı tanımlama ve sınıflandırmalarla devlet memuru statüsünde kabul edilen 1,5 milyonu aşkın çalışanın sendika kurma ve sendikalara üye olma hakkının tanınmadığı bir ülkede sendikal hak ve özgürlüklerin varlığından hangi ölçüde söz edilebilir?

(B) Yönetici olabilmek için işçi statüsünde en az 10 yıl çalışmış olma;

● Sendikacı olarak siyasal partilerin yönetim organlarına seçilememe ya da Kamu İktisadi Teşebbüslerinin yönetim ve denetim organlarında idari sorumluluk alamama;

● En çok dört dönem için seçilebilme;

● Sosyal sigortalar mevzuatına göre emeklilikte sadece yöneticiliği değil, hatta sendika üyeliğini dahi kaybetme gibi hükümlerin öngörüldüğü, seçimlerin son derece karmaşık usullere göre yapıldığı 2821 Sayılı Yasanın bu ve aynı karakterdeki hükümleri ile işçilerin kendi yöneticilerini özgürce seçme hakkı çiğnenirken, sendikal hak ve özgürlüklerin var olduğu hangi ölçüde savunulabilir?

(C) Sendikalara siyasal faaliyetin tam olarak yasaklandığı, aidata tavan; giderlere — takdirli sendikaya husumet duyanlara bırakılmak suretiyle— «amaca uygunluk» yükümlülüğünün getirildiği ve bu yoldan sendikaların mâli bağımsızlığının tahrir edildiği, bir düzenleme karşısında sendikaların, faaliyetlerini özgürce düzenleme hakkına sahip oldukları, sendikal hakların var olduğu nasıl iddia edilebilir?

(D) Sendikaların uluslararası ilişkiler kurabilmesinin en az iki Bakanlığın iznine tabi olduğu; üye örgütün Devletin çıkarları aleyhine çalıştığı iddiası ile iznin heran geri alınabileceği bir düzenlemede sendikaların uluslararası işçi örgütlerine üye olma hakkının korunduğu hangi ölçülerde iddia edilebilir?

(E) Bunun gibi, 2822 Sayılı Yasada toplu sözleşme yapma hakkı bakımından öngörülen yaridan fazlayı temsil ve işkolunda en az yüzde 10'u temsil koşulları ILO normlarının açık ihlalleridir.

(F) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının toplu pazarlık maksadıyla sendikaların temsil gücünü her altı ayda bir tesbit etmesi, sendikalar arasında güçlüklerle yol açmakta ve sendikal hakların özgürce kullanılmasını engellemektedir.

(G) Genel grev, dayanışma grevi, işi yavaşlatma gibi eylemlerin yasaklanması temel sendikal hakların ihlâlidir.

(H) Ve sanki bunlar yetmezmiş gibi,

● Sürekliliğinde zaruret olan işler, bankacılığı, kömür madenciliğini, petrol endüstrisini kapsayacak şekilde değiştirilerek grev yasakları kapsamına sokulmuş,

● Serbest bölgelerde grev yasağı getirilmiş,

● Hükümete — mecburi tahkimle sonuçlanacağı bilinerek — milli güvenliği ya da sağlığı tehdit gerekçeleri ile grevleri erteleme yetkisi tanınmış,

● Grev kararının 60 gün içinde uygulanması zorunluluğu, buna uyulmadığı takdirde toplu sözleşme yetkisinin kaybı öngörülmüş,

● Grev sırasında işverenlerin ve Hükümetin egemen olmasını sağlayan düzenlemeler yapılmıştır.

Şimdi bir hususu açıklığa kavuşturmak istiyorum: İşçiler ve sendikalar greve kendilerine zevk verdiği için başvurmazlar. Greve haklı isteklerini elde edebilmenin tüm yolları tıkanmışsa başvurulur.

Diğer bir deyişle, grev işverenlerin ve işveren olarak hükümetin toplu sözleşme görüşmelerinde adaletli bir uzlaşmaya ulaşma imkânını ısrarla kapatmaları üzerine yapılır.

ICFTU, TÜRK-İŞ'in sendikal hak ve özgürlükleri ILO Sözleşmeleri ve ICFTU ilkeleri ile uyumlu hâle getirme savaşını mutlak olarak desteklemektedir.

SENDİKALARIN FONKSİYONU

Sendikalar milletin bağrından çıkan kurullardır; demokrasinin teminatıdır ve fakat sorumsuz muamelelere maruz bırakılırlar.

Bir başka alana baktığımızda, son çıkarılan Yasa ile polise tanınan yetkilerin sendika özgürlüğü aleyhine kullanılabileceğinden kaygı duyuyoruz, bu sebeple kötüye kullanılması önlenmelidir.

Hayret verici bir durum da, bugünkü Hükümetin demokrasi yeniden teessüs ettirdiği yolundaki iddiası ortaya atılırken, siyasal dürtülerle başlatılan sendikalarla ilgili mahkemelerin sürdürülmesidir.

Uluslararası Hür Sendikacılık Hareketi, bu mahkemelerin, daha ileri ölçüde gecikilmeksizin durdurulmasını ve sendika özgürlüğü gereklerine riayet edilmesini tam bir birlik içinde istemektedir.

ICFTU işçi hakları ne zaman ve nerede saldırıya maruz kalırsa, sendikal hak ve özgürlükleri koruyacaktır.

Bu bizim temel ödevimizdir.

Bu haklar özgür ve demokratik sendikaların işçi menfaatlerini koruyabilmesi için elzemdir.

Bunlardan birkaçına değinmek istiyorum.

● Tüm işçiler, hiç bir şekil ve surette ayırım yapılmaksızın ve münhasıran ilgili örgütün ana statüsüne ve kuralına bağlı olarak, sendika kurma ve önceden izin almaksızın, kendi seçtikleri sendikalara üye olma özgürlüğüne sahip olmalıdır,

● Sendikalar, kamu makamlarının hiç bir müdahalesi olmaksızın ana tüzük ve yönetmeliklerini hazırlama, kendilerini temsil edecek yöneticileri tam bir özgürlük içinde seçme, iç yönetimleri ve faaliyetlerini, çalışma programlarını özgür olarak belirleme hakkına sahip olmalıdır.

● Sendikalar idari kararlar kapatılmalı ve faaliyetten alkonulamamalıdır.

● Sendikalar, federasyon ve konfederasyon biçiminde örgütlenme; bunlara katılma hakkına sahip olmalı ve bu suretle oluşturulan örgütler, uluslararası alanda işçileri temsil eden örgütlere üye olma hakkına sahip olmalıdır,

● İşçiler işe alınmada ve çalıştırılmada anti-sendikal ayırımlara karşı uygun önlemlerle korunmalı; sendikalar kuruluş, işleyiş ve yönetim bakımından işverenlerin müdahalesinden masun olmalıdır,

● Sendikalar serbest toplu pazarlık yapabilmeli, işçilerin çalışma şartlarını ve yaşamını ilgilendiren diğer koşulları tanımlayabilmelidir. Bu çerçevede, Kamu Toplu Sözleşmeleri Koordinasyon Kurulu vasıtasıyla yapılan baskı hür ve serbest pazarlık hakkına karşı son derece ciddi bir tehdittir.

● Sendikalar ve işçiler grev hakkından engelsiz yararlanabilmeli ve çalışma yaşamı ile ilgili eylemlerde bulunabilmelidir.

VE bu konu da açıkça bilinmelidir: Sendikal hakların tam olarak kullanılabilmesi temel insan haklarına tam olarak saygı gösterilen bir ortamda mümkündür.

İNSAN HAKLARI VE ICFTU

Bu konuya ilişkin olarak değinilecek insan hakları şunlardır;

● Kişi dokunulmazlığı ve kişi güvenliği, keyfi tutuklamalara, göz altına almalara ve sürgüne karşı korunma, bağımsız yargı önünde yargılanma, ceza hükümlerinin makabline şamil olmaması, sendikaların mal varlıklarının korunması, özel hayatın gizliliği,

● Olumlu özgürlükler olarak toplantı ve gösteri yapma, seyahat etme, bir ülkenin sınırları içinde ikamet etme, serbestçe ülkeden ayrılabilme, söz ve düşünce özgürlüğünden yararlanma hakları tanınmalıdır.

Bu ilkeler ICFTU politikasını daima yönlendirmiştir ve insan hakları ile sendikal hakların saldırıya uğradığı her yerde ICFTU'nun faaliyetlerini yönlendirmeye devam edecektir.

Bu anlayış ve düşüncelerle TÜRK-İŞ'e sendikal hak ve özgürlüklere saygı gösterilmesini temin yolundaki mücadelesinde sürekli ve tam desteğimizi sağlıyoruz.

Niçin sağlıyoruz?

Çünkü işçiler emeklerinin karşılığını ancak sendikal haklara saygı gösterilen bir düzende alabilirler.

Türkiye'de işçilerin yaşam şartlarında önemli gerilemeler, düşüşler vardır.

Artık Bay Özal'm, insanın et ve kemikten olduğunu unutan, insanı makinenin somunu kabul eden IMF'nin aklievvel uzmanlarına değil, ülkesinin işçilerinin haykırılarına bakmasının zamanı gelmiştir.

Bu değerlendirmede bizler Türkiye'yi uğraşılmak üzere seçmiş değiliz. Türkiye'yi özel bir durum gibi de görmüyoruz.

Değindiğim bu hakları istiyoruz.

İhsan istemiyoruz.

İnancımız odur ki, bu hakların tanınması ile sendikalar ve işçiler ülkeyi alt üst etmeyeceklerdir; aksine yapıcı diyalogla ekonomik yaşamda oynayacakları rol ile toplumu barış içinde geliştirecek ekonomik ve sosyal şartların yerleştirilmesine, sorumlulukla katkıda bulunacaklardır.

Brüksel'de dünyanın dört yanından en önde işçi liderlerinin bulunduğu Yönetim Kurulu toplantımızda, Sayın Başkan, Kardeşimiz Şevket Yılmaz Türkiye'deki şartları anlatırken dinledim.

ICFTU olarak saflarımızda olmanızdan iftihar ediyoruz.

Bizim sizlere, sizin bizlere ihtiyacımız vardır.

Burada biraraya gelmiş bulunan sizler aracılığıyla Türk işçilerine daha iyi bir yaşam ve gerçek demokrasiyi hedef alan kavganızda uluslararası hür sendikacılık hareketinin tam destek ve dayanışmasını taahhüt ediyorum.»

Vanderveken ve Jong Ankara'da törenle karşılandı

17-19 Kasım tarihlerinde Brüksel'de yapılan ICFTU Yönetim Kurulu toplantısında TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ tarafından Türkiye'ye davet edilen Genel Sekreter John Vanderveken, beraberinde Türkiye Masası sorumlu yardımcısı Pieter De Jong olduğu halde Şevket YILMAZ'la Ankara'ya geldi.

Vanderveken ve Jong'u 50 arabadan oluşan bir sendikacı kafilesi karşıladı.

Vanderveken, 21 Aralıkta TÜRK-İŞ'in düzenlediği «Parlamento Üyelerine Çağrı» toplantısında da önemli bir konuşma yaptı.

Vanderveken ve Jong,
TÜRK-İŞ Genel Başkanı
YILMAZ ile birlikte
Ankara'ya geldi.
(Yukarıda)
Konuklar, kalabalık
bir konvoy
tarafından
Hava Alanında karşılandı.
(yanda)

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, emeklilik tasarısı ile ilgili değerlendirme yaptı

● BAŞKANLAR KURULU GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLAYAN GENEL BAŞKAN YILMAZ, SSK'NIN İMKANLARININ YETERİNCE DEĞERLENDİRİLMEDİĞİNİ SÖYLEDİ.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu 22 Aralık günü toplanarak «21 Aralık 1985 günü yapılan Parlamento Çağrı» toplantısını değerlendirdi.

Eylem programının eksiksiz uygulanması kararlaştırılan toplantıda «emeklilik yaşının yükseltilmesi amacıyla Hükümet tarafından sürdürülen çalışmalar» da değerlendirildi.

Toplantı sonrasında düzenlenen basın toplantısında TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, «Başbakan ÖZAL Sosyal Sigortalar Kurumu'nun mali yapısı konusunda gerçekleri tahrif ediyor» dedi.

«Kazanılmış işçi haklarının korunması için TÜRK-İŞ Örgütü'nün her alanda mücadeleye devam edeceği» açıklanan basın toplantısında, Şevket YILMAZ, Başkanlar Kurulunun görüşlerini şöyle izah etti:

«Başbakan Özal Sosyal Sigortalar Kurumu'nun mali yapısı konusunda gerçekleri tahrif etmeye devam etmektedir.

Özal Hükümeti, son iki yıldır yaptığı gibi, işçi hak ve özgürlüklerine karşı tutumunu sürdürmekte, kazanılmış işçi haklarını ortadan kaldırmaya çalışmaktadır.

Kurumun mali yapısını ileri sürerek emeklilik yaşını yükseltmeye çalışanlar, gerçekte, dolaylı olarak işverenlerin kıdem tazminatı ödeme yükümlülüğünü ertelemeyi hedef almışlardır.

Kurumun yıllık tahsilâtı 500 milyar liranın üstündedir; buna karşılık sigorta dalları için bir ayda yapılan ödeme 34 milyar liradan azdır.

Kurumun bu çerçevede kendi kendine yetmesi gerçeği yanısıra alınabilecek önlemler de vardır. Şöyle ki,

(1) SSK prim alacaklarının olması gerektiği şekilde tahsili Kuruma her yıl 100 milyar lira ek gelir sağlayacaktır.

(2) Tahvillerin yeniden değerlendirilmesi suretiyle sağlanacak gelir 120 milyar liradır.

(3) 2912 Sayılı Kira Kanununun yaygın bir suretle uygulanması halinde Kurumun 5 milyar lira ek geliri olacaktır.

(4) Kaçak çalıştırılanların sigortalı olmasının sağlayacağı gelir 40 milyar liradır. Halen 650 bin işçi bu şekilde kaçak çalıştırılmaktadır.

(5) İlaç fabrikasının tevsi ile ilaç üretiminin arttırılması ve temizlik malzemesinin üretilmesi yılda 6 milyar lira getirecektir.

(6) Sosyal Sigortalar Matbaası kurulmuş olmasına rağmen işletilmemektedir. Bunun tam randımanla devreye sokulması halinde en az 3 milyar lira gelir sağlanacaktır.

(7) Akaryakıt santrallerinin (depo ve pompalama istasyonları) büyük merkezlerde kurularak devreye sokulması ile birlikte 1 milyar lira gelir elde edilecektir.

(8) İnşaatları yarım vaziyette olanların ikmali ve rant edici olarak devreye sokulmaları Kuruma 2 milyar lira ek gelir sağlayacaktır.

(9) Devamlı tüketilen bazı temel ihtiyaç maddelerinin Kurum imkânları ile üretilmesi yarım milyar ek gelir getirecektir.

(10) SSK hastanelerinde güneş enerjisi kullanımı, en mütevazî hesaplara 3 milyar ek gelir sağlayacaktır.

Bu tedbirlerin alınması bir çırpıda Kurumu 280 milyar 500 milyon liralık bir imkâna kavuşturacaktır. Kaldı ki tüm bu tedbirler derhal alınabilecek niteliktedir.

TÜRK-İŞ emeklilik yaşının yükseltilmesi girişiminin derhal durdurulmasını, işçilerin kazanılmış haklarına dokunulmamasını istemektedir. Başbakan Özal'm «yarını kurtaralım, herkese bal börek verelim» demek suretiyle vasıflandırdığı bu konu, ayda en fazla 50 bin lira emeklilik yaşlılığı alan işçi emeklileri ile alay etmektir. İçinde yaşanan şartlarda bal da, börek de işçiler ve işçi emeklileri için erişilmez gıda maddeleri olup, çıkmıştır.

Başbakanın aktuarya hesapları hatalıdır.

Sosyal Sigortalar Kurumu kendi kendine yeter durumdadır.

Yeter ki, Kurumun varlığı işçiler yararına kullanılsın.»

Tepki Yaratan Konu

Emeklilik için kazanılmış hakları kaldıran tasarı yasalaştı

TBMM'DE İŞÇİ KÖKENLİ MİLLETVEKİLLERİ ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI BÜTÇESİNDE, KAZANILMIŞ HAKLARIN ORTADAN KALDIRILMAK İSTENDİĞİNİ BELİRTTİLER VE SERT ELEŞTİRİLER YAPTILAR...

TÜRK-İŞ'in 21 Aralık'ta düzenlediği «Parlamento Üyelerine Çağır» toplantısından iki gün önce, Bakanlar Kurulunda kabul edilen bir tasarı ile emeklilik şartları yeni şekil alıyordu.

İşçi kesiminin büyük tepkisine yol açan tasarı, Parlamentodaki çalışmaların da sertleşmesine yol açarken, iktidar partisinin oyları ile kabul edildi.

İşçi kökenli milletvekilleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bütçesi görüşülürken sert eleştiriler yönelttiler. Çalışmaları, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyelerinin bazıları ile sendika yöneticileri de izlediler.

TÜRK-İŞ'E KULAK VERİN...

Manisa Milletvekili (SHP) Abdullah Çakırefe, «Emeklilik Tasarısı» üzerinde SHP Grubu adına yaptığı konuşmasında bu yasanın birçok haksızlıklara neden olacağını, bu konuda TÜRK-İŞ'in gerçeği yansıtan sözlerine kulak verilmesini istedi ve özetle şöyle dedi:

«Yeni yıla girerken sigortalıları, işçileri tüm çalışanların ailelerini huzur içerisinde götürmek Sosyal devlet anlayışı ile Hükümetlerin asli görevleri olmalıdır.

Ne var ki yeni yıla sigortalılar, işçiler, tüm çalışanlar aileleri ile

Abdullah ÇAKİREFE

beraber çok huzursuz olarak giriyorlar. Hükümetin getirdiği 506 Sayılı Yasadaki değişiklik şeklini yurdun her yerinde sigortalılar ve işçiler bu günlerde yasayı ve neticeceğini görüşüyorlar.

Bu yasa meydana gelen rahatsızlığı gidermezse, emin olun üretim düşer, ekonomi zarar görür. Zorla kabul ettirilen bazı haksızlıklar hiçbir meseleyi halletmez. Huzursuzluğu körükler.

TÜRK-İŞ'e, onun haklı ve gerçekçi isteklerine kulak verin.

Müktesep hakların yok olması sosyal hukuk devletine aykırı olduğu kadar insanlığa, örf ve adetlerimize de ters düşer.

İstismara müsait olan bu yasa anarşiye de prim verir. Onun için bu yasayı işçilerin rahatsızlığını giderecek şekile getirilmesi için yasanın geri alınmasında fayda görürüm.

Zaman zaman yaş hadlerinde Japonya, Almanya ve Avrupa ülkelerini emsal gösteriyorlar. Çok yanlış bir örnektir.

Avrupadaki ücretleri sosyal gü-

venceyi ve koşullarını Türkiye'de tatbik edin, tartışma biter, mesele kalmaz.

O imkanlar olmayacağına göre kendi şartlarımızı düzenlemeliyiz.

Türkiye, genç emekliler diyarı deniliyor, bir ara mahkeme kararları ile bazı yanlışlıklar olmuştur. Genç emeklilik abartılıyor, 40 yaşın altında emekli sayısı, bugün 320 kişidir. Her zaman Kurum batıyor derler, 30 yıldır bu söylenir, Allah'a bin şükür dimdik ve ayakta.

Bugün, iktidarda olmanın pişmanlığını duyuyorsunuz.

Muhalefete özeniyorsunuz. İnşallah, yakında muhalefete düşüşünü zü de görürüz.

Aksine, işyeri çoğalmış bu yüzden batan ve kapanan işyeri 1964-1980 arasında görmek mümkün değildir.»

Feridun Şakir ÖGÜNÇ

ÖGÜNÇ'ÜN KONUŞMASI :

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bütçesi hakkında grup sözcüsü olarak konuşan İstanbul SHP milletvekili Feridun Şakir Ögünç, şu eleştiride bulundu :

«Yüksek Hakem Kurulu tamamen siyasal iktidarların kontrolü altındadır. Kanunun öngördüğü biçimde hakemlik yapmamakta, ve-

rilen talimatları yerine getirmekte-
dir.

Grev hakkı kullanılamaz durum-
dadır. Mevcut kısıtlamalara yeni-
leri eklenmek istenmektedir. Kurul-
ması planlanan serbest bölgelerde
grev ve lokavtın 10 gün yasaklanma-
sı yolundaki çalışma bunun en be-
lirgin örneğidir. Türkiye, belli böl-
gelerde çalışanların Türk kanunla-
rından yararlanamayacağı, temel
haklarından yoksun hale getirile-
bileceği bir ülke durumuna getiril-
mek istenmektedir. Bu düzenleme-
lerin uygulandığı ülkeler dünün sö-
mürgeleridir. Türk Ulusunun gele-
neğinde olmayan böyle bir anlayış
Türkiye'de egemen kılmmamalıdır.

Toplu İş Sözleşmeleri Koordi-
nasyon Kurulunun müdahaleleriyle
toplu pazarlık hakkı fiilen kul-
lanılamaz hale getirilmiştir. Müda-
hale, son derece haksız sonuçların
elde edilmesi için yapılmakta, enf-
lasyonun yüzde 50'lerde seyrettiği
ülkemizde, işçilerin yüzde 25 ora-
nında ücret artışıyla yetinmesi ist-
nenmektedir.

İşçinin son 5 yılda reel ücretle-
rindeki kaybı yüzde 55'in çok üs-
tündedir.»

AYKUT'UN KONUŞMASI :

Çalışma ve Sosyal Güven-
lik Bakanlığı Bütçesi üze-
rinde MDP grubunun görüşlerini
yansıtan İstanbul Milletvekili İm-
ren Aykut ise şunları söyledi :

«Demokratik toplumlardan sen-
dikaların işlevlerinin ne kadar ö-
nemli olduğunu, bu kuruluşların ne
kadar vazgeçilmez olduğunu 20 yıl-
dan fazla bir zamandan beri yaşa-
yarak biz de öğrendik ve öğrendik
ki bir siyasî sistemin içinde sendi-
kalar yoksa bu sistem demokratik
sistem değildir. O halde, burada sa-
mini olalım. Gerçekten demokrasi-
ye inanıyorsak, bir yandan demok-
rasinin bütün nimetlerinden yarar-
lanarak parlamento koltuklarına,
bakanlık koltuklarına kurulup, öte
yandan rahatımız kaçmamın diye,
sendikaları yasaların amaçlarının
ötesinde çeşitli yöntemlerle işlemez
hale getirmeyelim.

Bugün sendikalar rahatsızdır. De-
mokratik kurallara göre çalışama-
maktadır. Çok iyi bir analiz yapı-
lırsa sebebin iki noktada toplandı-
ğı görülecektir. Bunun birincisi;
yasal düzenlemelerden kaynakla-
nan sıkıntılar, ikincisi ve asıl ö-
nemli olanı ise, iktidarın tutumun-
dan, sendikalara bakış açısından
kaynaklanan sıkıntılardır.

O nedenle, ben burada yasal ak-
saklıklar üzerinde durmayacağım.
Bugün bakanlık, sendikalara dev-
letin idari ve mali denetimi adı al-
tında çeşitli müdahale ve baskılar
yapmaktadır. Bu denetim yetkisinin
amacından saptırılması ve kötüye
kullanılmasıdır. Sendika yönetici-
leri hakkında çeşitli davalar açtır-
makta, bu davaları kaybediyor ol-
sa dahi manevi baskı ve yıldırma-
la tedirgin etme politikasını gerçek-
leştirmektedir.

Gerçi bunda fazla yadırganacak
bir şey ben şahsen görmüyorum;
çünkü, Beşinci Beş Yıllık Kalkın-
ma Planının «Sosyal hedefler ve
politikalar» bölümünde 486 ve 492
nci paragraflarında, sendikalara ve
toplu sözleşme düzenine müdahale
edileceği hedeflenmişti. Bu pa-
raagraflarla ilgili endişelerimizi, Be-
şinci Beş Yıllık Kalkınma Planı
görüşülürken dile getirmiş ve bun-
ların plan hedefinden çıkarılması
için önergeler vermiştik. Ancak, bu
önergeler kabul edilmemişti. Şim-
di, görüyoruz ki, o gün gösterdiği-
miz endişelerde son derece haklıyız.

Yetki konusundaki aksaklıklar
ve siyasal tercihlere göre yetki ver-
me veya işçi hareketini iyi takip e-
dememekten kaynaklanan olumsuz
sonuçlar, kendini yetki meselesinde
göstermekte, bu da toplu sözleşme
düzeninin özgür işleyişini engelle-
mektedir. Arabuluculuk müessesesi
beklenen sonucu vermemiş, sen-
dikalar için ağır bir mali külfet
haline gelirken, bazı kişiler için
de çok büyük bir gelir kaynağı o-
luşturmuştur.»

BAYKAL'IN KONUŞMASI

Ankara SHP Milletvekili Sururi
BAYKAL'ın Çalışma ve Sosyal Gü-

venlik Bakanlığı Bütçe müzakere-
sindeki konuşması özetle şöyleydi :

«2 yıla yakın uygulama göster-
miştir ki, bugünkü yasalar işçiye ve
sendikalara karşıdır ve değiştiril-
mesi gerekir. Ne yazık ki, hükü-
metin yasalarda getirmek istediği
değişiklikler, mevcut yasal düzenle-
meyi çok daha geri bir düzeye çe-
kecek.

ANAP iktidarının TÜRK-İŞ'i et-
kisizliğe doğru çekmek için yönet-
tiği baskıları ibretle izliyoruz. Ül-
kemizin bu en büyük işçi örgütü-
nü işlevsizliğe itmek isteyen baskı
politikalarını Türk işçi sınıfı za-
manı gelince değerlendirecek ve
gereken tavrı almakta da kuşku-
suz duraksamayacaktır.

Sendikalar üzerindeki yönetsel
baskılar, doğrudan ya da dolaylı o-
larak devam etmektedir. Çalışma
Bakanlığı, bir anlamda işveren is-
teklerini gerçekleştirme nezareti
haline gelmiştir.

Çünkü, yapılan işler, işveren çı-
karlarını gözetme, onlara eski de-
yimiyle nezaret etme biçimine dö-
nüştürülmüştür. Çalışma yasala-
rından kıdem tazminatının değışti-
rilmesine kadar yapılmak istenen-
ler, işveren sendikalarının rapor-
larında yer alan görüşlerin aynısı-
dır.

Eksik demokrasilerde, daima ek-
sik haklar ve eksik özgürlükler var-
dır. Demokratik bir siyasal rejime
malik bütün ülkelerde, memurlara
da sendika kurma hakkı tanınmış-
tır. Oysa hükümet, bir yandan iş-
çileri memurlaştırarak, çalışanla-
rın büyük bir bölümünü çalışma
yasalarının güvencesinden ve sen-
dikal haklardan yoksun bırakırken,
diğer yandan sözleşmeli personel
çalıştırmayı özendirerek sendikal
mücadelenin kırılması yollarını a-
ramaktadır.»

ŞİŞMAN'IN KONUŞMASI :

İstanbul Milletvekili Bilâl Şiş-
man ise, Çalışma Bakanlığı Bütçesi
müzakerelerinde, şunları söylüyor-
du :

Sendikalar tarafından yetki a-
lınmasında izlenen yol, çok kere

bakanlık kademelerinde tıkanmakta, yani yetkili sendikanın saptanması uzun zaman aldığından, toplu iş sözleşmesinin yenilenmesi uzamaktadır. Bu durum da, işçilerin mağduriyetlerine sebep olmaktadır. Yetki muamelelerinin çabuklaştırılması, işçilerin mağduriyetlerini önleyeceğinden, bununla ilgili kanunun titizlikle ele alınmasında sayısız yararlar vardır.

Değerli milletvekilleri, iş kazalarında her yıl yaklaşık 1000 işçinin canını kaybetmektedir. Bu rakamın asgari iki katı kadar işçi de sakat kalmaktadır. İş yaşantısından emekli olabilen işçiler, çalıştıkları sürede SSK'ya toplam yüzde 35 prim ödemektedirler. Emekli Sandığına tabi olan memurların ödediği miktar ise, yüzde 28'dir. Ama emeklilikte, bu iki kesim arasındaki uygulamalar farklılık arz etmektedir. Memur ve işçi emeklilerine uygulanan farklı işlemin, halen devam etmesini, yüce Meclisin takdirine sunuyorum.

Bir uluslararası işçi kuruluştur, serbest bölgeler için, «İşverenlerin koruyucu sığınakları» tabirini kullanıyor. Gerçekten de, ucuz işgücü ve sendikasız işçi çalıştırma yasalarından uzak bir yer arayan yabancı ve yerli şirketler, serbest bölgelere koşuyor. Serbest bölgeler, sendikaları dışlayan, işçileri sömüren işyerleri haline geldi. Serbest bölgelerde parası olana her şey serbesttir. Ama işçinin sendikal haklarını kullanması ise yasaktır. Serbest bölgeler, işçiler için yasak bölgeler haline gelmiştir. Acı da olsa söylemek zorundayım; serbest bölgelerdeki uygulamalarla imtiyazlı bir sınıf meydana gelmektedir. Yani, işverenler, mevcut mevzuatın dışında tutulurken; çalışanlar, mevcut mevzuatın koruyucu tedbirlerinden yoksun bırakılıyorlar. Bu, nasıl sosyal adalettir?»

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinin kabulünü takip eden günlerde Meclis'e getirilen emeklilik tasarısı da iktidar partisinin oyları ile yasalaştı.

TÜRK-İŞ, Emeklilik konusunu içeren dosya hazırladı ve Cumhurbaşkanına sundu

Kanunun TBMM'den çıkması üzerine toplanan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, VETO için Cumhurbaşkanı Kenan EVREN'e başvuruda bulunmayı kararlaştırdı ve 26 Aralık Perşembe günü konu, Çankaya'da Genel Sekreterliğe sunuldu.

Bununla ilgili yapılan açıklamada ise, özetle şöyle denildi:

«TÜRK-İŞ'in yoğun çabalarına ve Parla-mentoda grubu bulunan siyasi partiler nezdinde yapılan görüşmelere rağmen, haklı isteklerimiz gözardı edilerek, milyonlarca işçiyi ümitsizliğe sevkeden tasarı, maalesef kabul edilmiştir.

Prosedür gereği, Kanun ancak Sayın Cumhurbaşkanımızın onayını takiben yürürlüğe girebilecektir. Kamuoyu önünde açıkça belirttiğimiz ve bugün de Sayın EVREN'e sunduğumuz gerekçeler karşısında, Kanunun Veto edileceği ümidini taşımaktayız.

Kanun, beraberinde getirdiği şu mahzurlar nedeniyle yürürlüğe girmemelidir:

— Bu kanun sosyal adalet ilkelerini zedelediği gibi, üretimi ve verimliliği menfi yönde etkileyecektir. Bunun ilk belirtileri, Konfederasyonumuza ve 67 ildeki 830 örgütümüze yapılan onbinlerce başvuruyla ortaya çıkmıştır. Milyonlarca işçi, aileleri ile birlikte bu müktesep hakkın ellerinden alınması sonucu huzursuz ve ümitsiz durumdadır.

— Hergün kapı kapı dolaşan milyonlarca işsiz insan, daha, yıllarca iş bulamama durumuyla karşılaşmıştır. Zira bu kanun, istihdam olanaklarını zorlaştırmıştır.

Sayın Cumhurbaşkanı'na yaptığımız başvuruda özetle Kurumun mali dengesizlik içinde olmadığı ve iddia edilen aksine, «Türkiye'nin genç emekliler ülkesi» halini almadığı rakamlarla sunulmuştur. Ayrıca yurdumuzda ortalama insan ömrünün Batı Ülkeleriyle karşılaştırmaya imkân vermeyecek düzeyde düşük bulunduğu; SSK bünyesinde alınacak en az on önlemlerle, bir çırpıda Kuruma her yıl 280 milyar dolayında ek Mali imkan sağlanabileceği; TBMM'de kabul edilen yasa değişikliği ile sosyal güvenlik alanında tamiri son derece zor bir eşitsizliğe yol açıldığı da belirtilmiştir.»

BASINDA ERKEN EMEKLİLİK...

ALDATILDIK!

Yeni yasaya göre emekli maaşla.

- 47 ANAP milletvekili ile, 14 muhalefet milletvekili 40 yaşından önce emekli olmaya hak kazandı

Emeklilik piyangoosu

- "Genç emekliler" ülkesi denen Türkiye'deki 571 bin işçi emeklisinden ancak yüzde 21'i 50 yaşın altında

İhmal'in faturası Çalışana kesildi

* Başbakan Özal'ın Türkiye'deki ortalama ölüm yaşının 62 olduğunu açıklamasına rağmen, Türk-İş bunun erkeklerde 53, kadınlarda ise 58 olduğunu savunuyor

**Emeklilik olayında
madalyonun tersi**

**Özal'ın "Batacak"
dediği SSK, devletten
321, 5 milyar alacaklı!**

- SSK istatistiklerine göre, ortalama emeklilik yaşı 50-52 yıl arasında değişiyor

İşçi ve memur emeklilerinin kazanılmış haklarını bir çırpıda yok eden tasarı, Hükümet tarafından kabul edilip TBMM'ne gönderilirken, TÜRK-İŞ'in «Parlamento Üyelerine Çağrı» toplantısı Ankara'da yapılıyordu.

Zamanlama bakımından, Hükümetin tahrik politikasının bir yenisi adeta meydan

okurcasına TÜRK-İŞ'in eylem gününe rastlatılıyor ve ARI sinemasını dolduran 2000 kişi sert protestolarda bulunuyordu.

Yukarıda, emeklilik yasası ile ilgili olarak basında yer alan haberlerden bazı başlıklar görülüyor.

Başkanlar Kurulu kararı ve işçiler

28-29 Kasım günleri Ankara'da toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, son yılların en önemli toplantılarından birisini daha yaptı. Bu toplantı sonucu kamuoyuna açıklanan düşünceler kısmen basında, kısmen de TRT ekranlarında yansıdı. Başkanlar Kurulunun bu önemli toplantısından sonra yayınlanan açıklamanın önemli bölümlerini özetle yazımın muhtevası içine almak ve konu ile ilgili olarak işçi arkadaşlarımızın bakış açılarını fiilen bulduğum toplantılardan sonra kendileri ile görüşme fırsatı elde ettiğim işçilerin değerlendirmesi olarak yansıtmak istiyorum.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, açıklamasında, diyalog çabalarından sonuç alınmadığını tesbit etmiş ve fakat diyalog kapısını kapatmamıştır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu açıklamasında «Ciddi önlemler alınmasının kaçınılmaz olduğunu, bu önlemler alınırken muhataplarından gelecek iyi niyetli yaklaşımlar karşısında diyalog kurmanın her zaman mümkün olduğunu kabul etmektedir» denildiğine göre diyalog yolunun yeniden başlatılmasında bundan sonraki sorumluluk hükümete ve ilgililere düşmektedir.

AÇIKLAMAYA göre, ILO Uluslararası Çalışma Teşkilatı ilke ve tavsiye kararlarına uygun yasal düzenlemeler için çalışma hayatı ile ilgili yasalarda temelden değişiklik yapılması için yeni bir politika izlenmesi kararlaştırılmış ve en geç 15 Ocak 1986 tarihine kadar gerekçeleri ile birlikte değişiklik önerilerinin hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu üyelerine, tüm parlamenterlere, hükümete ve siyasi partilere gönderilmesi kararlaştırılmıştır.

BAŞKANLAR Kurulu, işçi hareketinin

etkinliğini zayıflatan mevcut yasal tablodan hükümetin yararlandığını belirlemiş ve bu konuda hükümetce yapılmak istenenleri sıralamıştır. Kamu kesiminde sendikacılık hareketi yok edilmek istenmekte ve keyfi bir yönetim için sözleşmeli personel uygulaması yaygınlaştırılmak istenmektedir.

1986 yılı programında asgari ücretin altında işçi çalıştırılması gibi emeğin sömürülmesi, yasal hakların çiğnenmesi ve kısaca dikta rejimlerinde bile rastlanması güç bir uygulamadan söz edilmesi Başkanlar Kurulunca dikkatli bir gözlemle tesbit edilmiştir.

BAŞKANLAR Kurulu enflasyon tahminlerinin yanıltıcı olması sonucu 1986 da da emek aleyhine bir politika izleneceğinden kaygılıdır.

BAŞKANLAR Kurulu SSK sağlık tesislerinin yeni bir sınıfta kavuşturulma isteği ile kıdem tazminatı hakkı ve fonu üzerinde işçi kesiminin görüşlerine karşı tasarıların bulunmasını endişe verici bulmaya devam etmektedir.

BAŞKANLAR Kurulu sendika denetimlerinin amacı dışında geliştiğini ve siyasi baskı aracı haline getirildiğini açıkça beyan etmektedir.

YABANCI sermayeye aslında açıkça karşı çıkılmamakla birlikte, daveti yapan makamın Türk işçilerinin emeğinin ucuz olduğunu belirlemesi tepki ile karşılanmış bulunmaktadır.

İşçi ücretlerinde reel gerilemelere rağmen, enflasyonun 10 puan önünde bulunduğu yolundaki iddialar Başkanlar Kurulu tarafından tepki ile karşılanmıştır. Başkanlar Kurulu açıklamasında eylemleri sıralamakta neler yapılabileceğini belirlemektedir. Bunlar komuoyunca ve teşkilatımızca bilindiğine göre, ayrıca sıralamak istemiyorum. Zamanla neler yapıldığını hep birlikte göreceğiz.

BAŞKANLAR Kurulunun bu kararlı tutumunun işçiler üzerinde uyandırdığı olumlu tepkiyi, görevli olarak katıldığım bölge toplantılarında tesbit fırsatını elde ediyorum. Antalya'da yapılan bir toplantıya, mahalli sendika yöneticileri ve TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu üyelerinden bazı arkadaşlarla katılmak fırsatını elde ettik. Başkanlar Kurulu'nun bildirisi okunurken, belediye salonunu dolduran işçiler hepbirden ayağa kalkarak, okunan metni zaman zaman coşkulu tezahüratla karşıladılar. İşçilerin ekonomik sıkıntılarını, çekmekte oldukları güçlükleri görmek isteyenler bu toplantıları izlemeli ve ders almalıdırlar. Kararlılık sonuç almada en önemli faktördür, yeter ki, kararlı tutumumuza gölge düşürmeyelim.

ICEF Genel Kurulunda konuşan

Göçer: «Enerji işçilerinin grev hakkı yok» dedi

Uluslararası Enerji İşçileri Federasyonu ICEF'in Almanya'nın Hannover kentinde yapılan Dünya Genel Kurulunda Türkiye'nin enerji durumu ve enerji işkolunda çalışan işçilerin çalışma şartları anlatıldı.

Belediye-İş Sendikası Genel Başkan Vekili Çetin Göçer, genel kurulda yaptığı konuşmada, Türkiye'de hidroelektrik santrallerine ağırlık verildiğini, Fırat nehri üzerinde yapılan Atatürk Barajı'nın Dünyanın sayılı barajları arasında bulunacağını belirtti ve belediyelerin havagazı üretiminde çalışanlarla enerji işkolunda çalışan işçilerin durumu üzerinde şöyle dedi:

«Türkiye'de havagazı üretiminde çalışanlar toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahip olmakla beraber, grev haklarından yoksundurlar.

Sadece belediyelerin enerji üniteleri değil, enerji işkolunda da bu grev yasağı egemendir.

Toplu sözleşme müzakerelerinde anlaşma olmazsa, konu Yüksek Hakem Kuruluna gitmekte, orada da Hükümet ve işveren temsilcilerinin oylarıyla kararlar işçiler aleyhine alınmaktadır.»

Çetin Göçer, TÜRK-İŞ ve bağlı sendikalarının, kaybedilen sendikal haklarının kazanılması için yoğun bir çaba içinde bulunduklarını da sözlerine ekledi.

TARIM-İŞ Genel Başkanı IRMAK ve TİGEM Genel Müdürü YILDIRIM imza töreninde

TARIM-İŞ; 10 bin işçi için TİGEM'le sözleşme imzaladı

● BİRİNCİ YIL % 28 VE 3 BİN; İKİNCİ YIL % 23 ÜCRET ARTIŞI SAĞLANDI.

Tarım-İş Sendikası, kıda adı «TİGEM» olan, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nde çalışan 10 bin işçi adına toplu iş sözleşmesi imzaladı.

Bir ara uyuşmazlığa kadar varan, fakat daha sonra çözümlenen yeni toplu iş sözleşmesi 1.11.1984 tarihinden geçerli olacak ve 31.10.1987'de sona erecek.

İmzalanan toplu iş sözleşmesi ile, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nde çalışan işçilere birinci yıl için yüzde 28 ve 3.000 lira, ikinci yıl için yüzde 23 oranında ücret zammı verilecek, üçüncü yıl zammı ise daha sonra belirlenecek. Yeni sözleşme ile, işçilerin işyerinde çalıştıkları her tam yıl için mükerrer olmamak kaydıyla ücretlerine 150 lira kıdem zammı eklenecek, kıdem tazminatı olarak da 35 - 40 günlük ücret ödenecek.

Sosyal yardımlarda da yeni haklar sağlayan toplu iş sözleşmesine göre, giyim yardımı olarak her iş-

çiye yılda 10 bin lira verilecek, çocuk ve öğrenim zammı ile her ay 3.000 lira yakacak parası ödenecek. Sözleşme, aralıksız çalışan işçilere üç öğün yemek, diğerlerine de günde 200 lira yemek parası ödenmesini kabul etti.

Toplu iş sözleşmesinin imzalanmasından sonra bir açıklama yapan Tarım-İş Sendikası Genel Başkanı Zeynel İRMAK şöyle dedi:

«Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nde çalışan 10 bin işçi adına imzaladığımız toplu iş sözleşmesi, son yıllarda yürütülen ve uygulanan, adeta pazarlıksız toplu sözleşmelerden biridir. Bu nedenle, sonucundan memnun olduğumuzu söylemek haksızlık olur. Ancak, uzun süredir ekonomik sıkıntı içinde bulunan tarım işçilerine az da olsa ücret artışı ile, toplu iş sözleşmesinin sonuçlanması rahatlık getirmiş, çalışma barışının devamını sağlamıştır.»

MUSTAFA ÖZBEK
VE MUAMMER ÖCAL
TOPLU SÖZLEŞME
İMZA TÖRENİNDE

Türk-Metal 7500 işçisi adına toplu iş sözleşmesi imzaladı

● SEYDİŞEHİR ALİMÜNYUM İLE ANTALYA ELEKTROMETAL'DE ÇALIŞAN YAKLAŞIK 7500 METAL İŞÇİSİ YENİ HAKLARA KAVUŞTULAR...

Etibank Genel Müdürlüğü'nün Seydişehir Alimünyum ile Antalya Elektrometal tesisleri işyerlerinde çalışan yaklaşık 7 bin 500 işçi için yapılan Toplu İş Sözleşmesi, Ankara'da, TÜRK-İŞ'e bağlı Türk Metal Sendikası Genel Başkanı Mustafa Özbek ile Etibank Genel Müdürü Muammer Öcal tarafından imzalandı.

Etibank Genel Müdürlüğü'nde düzenlenen imza töreninde bir konuşma yapan Türk Metal Sendikası Genel Başkanı Mustafa Özbek, gerek Seydişehir ve gerek Antalya tesislerindeki işçilerin çok ağır şartlar altında çalıştıklarını, imzalanan bu Toplu İş Sözleşmesi ile sağlanan ücret artışlarının bunu karşılayacak mertebede olmadığını, ancak mevcut yasa ve mevzuatla daha fazlasının alınamayacağını söyledi. Özbek, «Hür Sendikacılık ilkelerine uygun Serbest Toplu Pazarlık yaptığımız takdirde bunu sağlayabileceğimizin bilincindeyiz. Bunun için de var gücümüzle gayret gösterecek, inşallah olumlu sonuç alacağız» dedi.

Etibank ile 3. Dönem Toplu İş Sözleşmesi akdedildiğini belirterek konuşmasına başlayan Özbek, özetle şöyle devam etti:

«— 12 Eylül 1980'den sonra Ser-

best Toplu Pazarlığa geçilmesine rağmen masa başına oturup müzakere ederek, münakaşa ederek bu sözleşme çıkmadı. Biz isterdik ki, taraflar bir masaya otursun, karşılıklı menfaatlar gözönünde tutularak müzakereler yapılsın...

Tesbit edilen ücretler, Kamu Koordinasyon Kurulunun kararı doğrultusundadır. Bu, hükümet'in verdiği rakamları dikte etmek oluyor. Şüphesiz alınan sosyal haklar, tarafların gayreti ile sağlanmıştır.

İçinde bulunduğumuz şartları müdrikiz. Demokrasiye inanıyorduk. Demokrasi ortamı içinde, karşılıklı ikna metodu ile Toplu Sözleşme yapılmalıdır, olmalıdır.»

Yapılan Toplu Sözleşme, Türk Metal Genel Merkez ile Seydişehir, Eskişehir ve Antalya Şubeleri Yöneticileri de imzaladılar.

1 Ocak 1985 tarihinden geçerli olarak uygulanacak olan Toplu İş Sözleşmesi ile işçilerin ücretlerine 1 yıl yüzde 27 artı 3 bin TL. zam yapıldı. 2. yılda ise, ücretlere yüzde 23 oranında zam uygulanacak. Ayrıca, vardiya ücretleri ile sosyal haklarda belirli oranlarda artışlar sağlandı.

Sözleşme 31 Aralık 1986 tarihinde sona erecek.

BALIKESİR SSK HASTANESİNDE 65 PERSONEL AÇIĞI VAR

Balıkesir SSK Hastanesinde emekliye ayrılan 8 sağlık işçisinin emeklilik töreninde konuşan Sağlık-İş Sendikası Şube Başkanı Kemal Baturay, emeklilik ve çeşitli nedenlerle hastaneden ayrılan işçilerin yerine yenilerinin alınmadığını, hizmetlerin aksadığını belirterek, «Bugün 65 personel açığı bulunan SSK Balıkesir Hastanesi, işçiye sağlık hizmetini tam anlamıyla verememektedir» dedi.

SSK Bölge Müdürü Türker Kurdoğlu da yaptığı konuşmada, Başbakanlığın genelgesi nedeniyle kadroların doldurulamadığını, izin çıktığı anda gerekli atamalar için çalışmalar yapılacağını söyledi.

HAVA-İŞ, EMEKLİ OLAN 8 ÜYESİNE PLAKET VERDİ

Hava-İş Sendikası Ankara Şubesi, emekliye ayrılan 8 üye için bir toplantı düzenleyerek kendilerine birer plaket verdi.

Şube Başkanı Miri Sencer, toplantıda yaptığı konuşmada, emeklilik konusunun güncel hale geldiği ve tartışmaların sürdüğü bir dönemde emekli olmanın mutluluk olduğunu belirtti ve 8 üyeye yeni yaşantılarında başarı diledi.

DEMİRYOL-İŞ, Kayseri ve Ankara'da seminer düzenledi

DEMİRYOL-İŞ'in 1986 yılı için hazırlamış olduğu eğitim programı çerçevesinde, 9-11 Aralık tarihleri arasında Kayseri Şubesinde, 21-23 Aralık tarihleri arasında da Ankara Şubesinde eğitim semineri yapıldı.

DEMİRYOL-İŞ Ankara Şubesinde düzenlenen eğitim seminerinin kapanış törenine katılan ve bir konuşma yapan DEMİRYOL-İŞ Genel Başkanı ve TÜRK-İŞ Başkanları Kurulu Üyesi **Mehmet ACİDERELİ**, sendikalar ve çalışanlar olarak son günlerde büyük sıkıntılar içinde bulunduklarını belirterek, «Biz her zaman demokrasiden yanayız. Sendikal hakların, işçi haklarının ancak demokrasi içinde var olduğunu bilen bir kuruluştur. Bugüne kadar demokrasinin var olması için çalıştık. Bugünde aynı düşüncüyü taşıyoruz» dedi.

ACİDERELİ, TÜRK-İŞ'in karşılaştığı zorluklar karşısında eyleme geçeceğini, kapalı salon toplantılarına devam edeceğini, yürüyüş ve miting yapacağını söylediği zaman, hükümetin «biz kavgadan yana değiliz» şeklinde tepki gösterdiğini belirterek konuşmasının sonunda şunları söyledi:

«Hükümet hak aramayı kavga olarak göstermek istiyoruz. TÜRK-İŞ hiç bir zaman kavga istememiştir. Ancak, yapılan tehditler, iftiralar bizi hakkımızı aramaktan alıkoymaz. Kim ne derse desin hakkımızı arayacağız. Alana kadar da mücadelemizi sürdüreceğiz.»

Üçer gün olarak düzenlenen seminerlerde, DEMİRYOL-İŞ XI. Dönem Toplu İş Sözleşmesi ile ilgili açıklamalar, İşçi ve İşveren açısından İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin önemi, İş Hukuku (1475 Sayılı İş Kanununun incelenmesi), 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Mevzuatı ve son değişiklikler, Ekonomik gelişmeler karşısında ücret sorunu, Ekonomik açıdan Kooperatifçiliğin tanımı ve önemi konuları anlatıldı.

Gümüşel 6. Bölge temsilciliğine atandı

TÜRK-İŞ'in Samsun'daki 6. Bölge Temsilciliğine, Tes-İş Sendikası Samsun Şubesi Başkanı Erdoğan Gümüşel atandı.

1936 yılında Erzurum'da doğan Gümüşel, ilk, orta ve lise tahsilini Samsun'da tamamladı. Erdoğan Gümüşel, 1956'da Samsun Tes-İş'te sendikacılığa başladı. 22 Yıldan bu yana TES-İŞ Merkez Yönetim Kurulu üyeliği yapan Gümüşel, 1975'ten beri de TES-İŞ Sendikası Samsun Şubesi Başkanlığını yürütüyor.

TÜRK-İŞ 6. Bölge Temsilciliğine atanan Gümüşel'e, yeni görevinde başarılar dileriz.

Vahşet !

**FEDERAL ALMANYA'DA
ÇALIŞAN BİR İŞÇİMİZİN
HUNHARCA KATLİ
KINANDI**

Federal Almanya'da çalışmakta iken, gözü dönmüş fanatik bir Alman grubu sersemi genç tarafından saldırıya uğrayan Ramazan AVCI, ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede kurtarılmadı.

Çok miktarda alkol ve uyuşturucu aldıktan sonra gelip geçenlerin gözü önünde zevk için adam öldürmekten bile geri kalmıyan sersemi Alman gençlerinden 18'i gözaltına alındı ise de, daha sonra serbest bırakıldılar. İşçimizin hunharca bu şekilde katlinin verdiği acı dururken, Alman Polisinin katilleri yakalamakta acedüşmesi, ayrıca üzüntü ve nefret yarattı.

TÜRK-İŞ, bu durum üzerine DGB'ye bir telgraf çekerek katillerin bir an önce yakalanması hususunda DGB'nin de gereken hassasiyeti göstermesini istedi ve olayı nefretle kınadı.

Ercan Hersek'i kaybettik

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Eski Üyesi ve TGS İstanbul Şubesi Eski Mali Sekreteri Ercan Hersek'i geçenlerde

kaybettik. Bir kalp krizi sonunda hayata veda eden değerli arkadaşımız, efendi insan Ercan Hersek'in ani kaybı, TÜRK-İŞ Camiasında büyük üzüntü yarattı.

Gazeteci Ercan Hersek'in vefatı üzerine TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu TGS'ye bir baş sağlığı mesajı gönderdi.

5 Yıllık aradan sonra

Türk-İş/DGB görüşmeleri yeniden başladı

● FEDERAL ALMANYA'DAKİ İŞÇİLERİMİZİN ÇEŞİTLİ SORUNLARI ELE ALINDI, DGB'NİN BU KONUDA SÜREN ÇALIŞMALARININ DEVAMI İSTENDİ.

Son olarak Kasım 1980 tarihinde toplanmış olan TÜRK-İŞ ve Alman Sendikaları Birliği (DGB) Sürekli Sendika Komisyonu, 5-7 Aralık 1985 tarihleri arasında İstanbul'da biraraya geldi.

TÜRK-İŞ Birinci Bölge Temsilciliği Binasında toplanan TÜRK-İŞ /DGB Toplantısında özellikle Türk İşçilerinin temel sorunlarından olan «Serbest Dolaşım Hakkı», «İşsizlik», «İşçi Çocuklarının Temel ve Mesleki Eğitim Durumları», «Çifte Vatandaşlık Statüsü», ve «Kesin Dönüş Yapan İşçilerin ve Çocuklarının Ülkeye Uyum Sağlamaları» gibi konular üzerinde duruldu.

GENEL BAŞKANIN KONUŞMASI

Toplantıyı bir konuşmayla açan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, «Serbest dolaşım hakkının tavizsiz uygulanması»na dikkati çekti ve konunun pazarlık haline getirilmemesi için yetkilileri uyardı.

Genel Başkan Yılmaz, bu konuşmasında şunları söyledi :

«Önce ülkemizde konuk olarak bulunan TÜRK-İŞ'in kardeş kuruluşu Alman Sendikalar Birliği (DGB)'nin Delegasyon Başkanı Sayın Siegfried Bleicher ve arkadaşlarını TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu adına saygı ile selamlıyor ve kendilerine hoşgeldiniz diyorum.

TÜRK-İŞ'in DGB ile olan ilişkileri 30 yılı aşkın bir zamana dayanmaktadır. 1952'lerde başlayan

TÜRK-İŞ ve DGB yöneticileri İstanbul'daki görüşmede biraraya geldiler.

TÜRK-İŞ / DGB ilişkileri 1960 yılında iki ülke arasında imzalanmış işgücü anlaşmasından sonra daha da yoğunluk kazanmış ve geçen yıllar içinde sayıları durmadan artan Türk İşçilerinin sorunları ölçüsünde ağırlık kazanmıştır.

Bilindiği üzere, bugün Federal Almanya'da aileleri ile birlikte sayıları 1,5 milyonu aşan yaklaşık 500 bin Türk işçisi bulunmaktadır. Bu işçilerimizin çeşitli ve çözüm bekleyen sorunları da güncel konularımız arasındadır. Daha önceki yıllarda DGB ile hemen her yıl muntazaman tekrarlanan karşılıklı komisyon toplantılarında bu sorunlar, güncelliği içinde ve önem sırasına göre ele alınmış, iki sendikal kuruluşun sıkı işbirliği sayesinde bu sorunların çoğunun üstesinden gelinmiştir. Ne var ki, 1980 yılından sonra DGB ile olan ilişkilerimiz kesintiye uğramıştır. Ve işte, 5 yıl aradan sonra yeniden başlayan TÜRK-İŞ / DGB ilişkileri çerçevesinde toplanan bu teknik komisyon, önümüzde yığılan bir çok işçi sorununu beraberinde gündeme getirmiştir.

GÜNDEMDEKİ KONULAR

Tetkik edeceğiniz gibi, yaklaşık 3 gün sürecek olan komisyon toplantısının gündemi oldukça yoğun- dur ve bu gündem müştereken hazırlanmıştır. TÜRK-İŞ, daha sonra

bir iki madde daha ilâve etmiş bulunmaktadır.

Komisyon öncelikle son yıllarda her iki ülkedeki ekonomik, sosyal ve politik gelişmeleri karşılıklı olarak anlatacaklardır. Sorunlarımız bu plâtfom içinde gözden geçirilirken, esasen DGB'nin yakından ve iyi bildiği Türk İşçilerinin çeşitli sorunlarına çözüm bulmada nasıl bir ortak yol izlememiz gerektiği de tespit edilecektir.

DGB Temsilcisi arkadaşlarımızla görüşürken, onlara Türkiye'deki gelişmeleri anlatırken, TÜRK-İŞ'in hür sendikacılık yolundaki mücadelesini de izah edeceğiz. TÜRK-İŞ geçiş dönemi olarak adlandırılan 12 Eylül 1980 sonrası yıllarda hür sendikacılık hareketinin kaybolmaması ve yaşatılması konusunda inançlı mücadeleler vermiştir. Yurt dışındaki görüntüsü nasıl olursa olsun, bazı mihraklar nasıl anlatsa anlatsın, önemli olan TÜRK-İŞ'in bu mücadelesinde başarılı olduğudur. Bu dönem içinde çıkarılan yasalarla kazanılmış bazı haklarımız geri gitmişse de, bunları tekrar elde etme yolundaki azmimiz ve inancımız eskisinden daha da güçlüdür ve bu güçle mücadelemize devam etmekteyiz. Bunun bel- ligin örnekleri, önümüzdeki aylar içinde daha iyi görülebilecektir.

Ancak biz, bu sendikal mücadeleyi sürdürürken, yurt dışındaki işçilerimizi hiçbir zaman unutmadık ve onların sorunlarını devamlı şe-

kilde gündemimize aldık. Bu günden sonra yeniden tesise başladığımız TÜRK-İŞ / DGB ilişkileri sayesinde, bu işçilerimizin sorunlarına çözüm aramada ortak hareket edeceğimiz tabiidir. DGB'den bundan 5 yıl öncesine kadar olduğu gibi, bundan sonra da aynı duyarlılığı ve yardımı beklemekteyiz.

SERBEST DOLAŞIM HAKKI

AET - Türkiye anlaşmasından doğan serbest dolaşım hakkı, 1986 yılında Türk İşçileri için de geçerlidir. Bu bir atıfet değil, uluslararası hukuk kurallarından doğan ve her ulusun uymak zorunda olduğu evrensel bir haktır. Türk işçilerinin 1986 yılından itibaren AET ülkeleri içinde serbestçe dolaşabilmeleri ve iş bulabilmeleri önlenmemelidir. Federal Alman hükümetinin buna karşı olduğunu biliyoruz. TÜRK-İŞ olarak bu haktan taviz vermeyiz. Türk hükümetinin görüşü de mutlaka bu yönde olmalıdır ve bu konu pazarlık haline getirilmemelidir. İleride büyük haksızlıklar yaratacak olan bu sorunun daha şimdiden halli hususunda DGB'li meslektaşlarımızın hükümetleri ve parlamentoları nezdinde gereken etkili girişimlerini, esirgememelerini istiyoruz. Diğer ülke işçilerine tanınan bu hak; Türk İşçisinin elinden alınmamalıdır.

VİZE VE DİĞER SORUNLAR

Ayrıca, 5 yıldanberi tek tarafı olarak uygulanmakta olan Federal Almanya vizesinin kaldırılması konusunda da bu komisyonun gereken çabayı göstereceğinden ve DGB'nin bize yardımcı olacağından emin olmak istiyorum. Bu adaletsiz uygulama, insani bir çözüme kavuşturulmalıdır.

Ayrıntıya girmek istemiyorum. Son olarak, işçilerimizin kesin dönüş yapmalarının özendirici çözüme kavuşturulması ve iki kültür arasında bocalayıp duran işçi çocuklarının Türkiye'de uyum sağlayabilmeleri, birer meslek ve iş sahibi olabilmeleri konuları da acil çözüm bekleyen noktalardır.»

BLEICHER'İN SÖZLERİ

Daha sonra söz alan DGB Yönetim Kurulu Üyesi ve komisyondaki DGB Hey'eti Başkanı Siegfried Bleicher de her iki sendikal kuruluşun beş yıl sonra da olsa yeniden bir araya gelmesinden duydukları memnuniyeti dile getirdi.

TÜRK-İŞ ve DGB'nin bundan sonra daha sıkı bir işbirliği içinde çalışacağından ve hür sendikacılık sorunlarına çözüm getirmede müşterek hareket edeceklerinden emin bulunduğunu da sözlerine ekleyen S. Bleicher, «TÜRK-İŞ'le DGB arasında özel bir sorun yoktur, ancak, koşulların getirdiği ve müştereken çözüme kavuşturulması gereken sorunlar vardır.» dedi.

DGB Hey'eti Başkanı Bleicher, daha sonra şöyle devam etti :

«Ümit ediyorum ki, her zaman çalışanların hakkını savunmaktan başka birşey düşünmeyen kardeş kuruluş TÜRK-İŞ, bundan sonra da kuşkusuz aynı amaç için mücadele verecektir. DGB olarak her zaman, TÜRK-İŞ'in haklı mücadelesinin yanında olacağımız tabiidir. Müşterek çalışmalarımız ve sürekli sendikal komisyon toplantılarımız periyodik olarak devam edecektir. Siz ne kadar F. Almanya'daki Türk İşçilerinin sorunlarıyla candan ve yakından ilgili iseniz, biz de aynı yakın ilgi alanı içindeyiz. Zira, F. Almanya'da çalışan Türk İşçileri, bizim de üyelerimizdir ve Türk İşçisi Alman işçisi de dahil olmak üzere, ülkemizde sendikal örgütlenmeyi ve dayanışmayı en yüksek düzeyde sürdüren bir toplumdur. Bir ufak örnek vermek gerekirse, geçenlerde F. Almanya'da düzenlediğimiz protesto gösterilerinde Türk İşçileri en önde yürüdüler ve bize en yakın desteği yine onlar sağladılar. Bazı sorunların çözümünü sadece hükümetlere bırakamayız. Onun için elele verip çözmek bize düşmektedir ve birbirimize daima destek olacağız.

Sayın Genel Başkan YILMAZ, haklı olarak Serbest Dolaşıma değindi, biz depremsip olarak karşı değiliz ve sınırlı bir uygulamadan yanayız.

Zira, Almanyadaki iş piyasasındaki darlık, bunu gerektiriyor. Bu

sebeple Almanya daha fazla işçiyi kaldırarak durumda değildir. Buna rağmen ekonomik olan meseleler, yine ekonomik çözümlere kavuşturulmalıdır.

Kesin geri dönüşün bugünkü şekline biz de sizin gibi karşıyız ve bu konunun isteğe bağlı yapılmasından yanayız. Geri dönüşü teşvik uygulaması, bir aldatmacadır, işçi bundan tam yarar sağlamamaktadır. Bu mesele ve diğerleri bu komisyonda görüşülecek ve ne gibi bir çözüm gerekiyorsa, karar altına alınacaktır.

Sayın YILMAZ'ın haklı değindiği diğer bir konu, vergi indirimi yasasıdır. Bu kanun, Almanya'da çalışan işçilere haksız yere vergi yükü getiriyor. Uygulamanın değiştirilmesi için Federal Maliye Bakanlığına başvurduk. Bu haksızlık düzeltilmelidir.»

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ömer Ergün ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Balaban ise, Türkiye'deki sosyal, ekonomik ve politik gelişmeler konusunda ayrıntılı bilgi verdi ve son 5 yıl içindeki sendikal faaliyetleri anlattılar.

SONUÇ BİLDİRİSİ :

Üç gün süren toplantılardan sonra, karar altına alman konular ve tarafların görüşleri bir bildiri ile kamuoyuna açıklandı.

Bildiride, şöyle denildi :

Sürekli Türk-Alman Sendika Komisyonu Toplantısında iki kuruluşun daha sıkı işbirliği yapması üzerinde durulmuş ve her yıl karşılıklı olarak Türkiye'de ve Almanya'da en az bir kez toplanılması kararlaştırılmıştır. Bununla ilgili olarak, Komisyonun önümüzdeki Mart ayı içinde Almanya'da toplanması uygun görülmüştür.

Komisyonunda üzerinde görüşülen gündem gereğince, Federal Almanya'da bulunan ve aileleri ile birlikte sayıları 1,5 milyonu bulan yaklaşık 500 bin Türk işçisinin çeşitli sorunları ele alınmıştır. TÜRK-İŞ ve DGB temsilcileri, Türk işçilerinin kesin dönüşünün mecburi de-

ğil isteğe bağlı olması konusunda görüş birliğine varmışlardır. Geriye dönüşü özendirme adı altında ki uygulamanın ise, Türk işçilerinin yararına değil zararına olduğu ve bu tür uygulamadan vazgeçilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bunun yerine, kendi isteği ile ülkesine dönmek olan Türk işçilerine gelecekte daha iyi bir hayat tarzı öngören yeni olanaklar sağlanması ve özellikle dönen işçi çocuklarının Türkiye'ye uyum sağlamaları bakımından çok yönlü bir proje tanzimi için her iki sendikal kuruluşun işbirliği yapması kararlaştırılmıştır.

Bu kanuna esasen karşı olduklarını belirten DGB yetkilileri de, 12 Aralık 1985 tarihinde F. Alman Maliye Bakanlığı ile yapacakları bir toplantıda bu uygulamanın mutlaka yabancı işçiler lehine değiştirilmesini isteyeceklerini beyan etmişlerdir.

Komisyonadaki TÜRK-İŞ yetkilileri, Türkiye ve Ortak Pazar arasında imzalanmış olan anlaşma uyarınca, 1986 yılı sonlarında Türk işçilerine serbest dolaşım hakkının tanınmasını istemişlerdir.

DGB yetkilileri ise, serbest dolaşıma prensip olarak evet dediklerini belirtmişlerdir. DGB yetkilileri, F. Almanya iş piyasasındaki darlık nedeniyle serbest dolaşımın bütün Türk işçilerine değil, F. Almanya'da bulunan Türk işçilerine ve onların aile üyelerine tanınmasından yana olduklarını söylemişlerdir.

Komisyonunda, bedelli askerlik konusuna da temas edilmiştir. Bedelli askerlik uygulamasının yurt dışındaki bazı mihraklara Türkiye aleyhinde propaganda yapma olanağı verdiği konusunda görüş birliğine varılmıştır.

Bu itibarla bedelli askerlik uygulamasının, ülkemizde istismara yol açmayacak ve Türkiye aleyhinde propaganda yapmak isteyenlere fırsat tanımayacak şekilde daha adil bir yola kavuşturulması için, TÜRK-İŞ'in bu konuyu en kısa zamanda hükümet yetkilileri ile görüşeceği belirtilmiştir.

KOMİSYON ÜYELERİ :

Üç gün süren toplantılarda, TÜRK-İŞ Heyeti, Genel Mali Sekreteri Ömer ERGÜN, Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan BALABAN, Dış İlişkiler Müdürü Şanar TAYŞİ, Sosyal Güvenlik Uzmanı Osman Nuri TEKMAN, Basın Danışmanı Burhan DODANLI ve Dış İlişkiler Müdür Yardımcısı Derviş

ALBAYRAK'tan teşekkül ederken, konuk DGB Heyetinde ise, şu üyeler bulundu :

Siegfried Bleicher (DGB Yönetim Kurulu Üyesi), Karl-Heinz Goebels (DGB Yabancı İşçiler Dairesi Başkanı), Harald Simon (DGB Dış İlişkiler Danışmanı) ve Sırrı Mete Atsu (DGB Türk İşçileri Merkez Büro Yönetmeni).

Ayrıca, F. Almanya Çalışma Ateşesi Gunter Lochner de görüşmeleri izledi.

Teknisyenler Semineri Samsun'da yapıldı

TÜRK-İŞ ve üye sendikalarının teknisyenlerinin yararlandığı «Teknisyenler Semineri» Samsun'da TÜRK-İŞ Eğitim sitesinde yapıldı.

Video, video-kamera, tepegöz, slayt projektör, film makinesi gibi araçların kullanımı konusunun ele alındığı seminer 16-20 Aralık tarihleri arasında düzenlendi.

Video ve video-kamera kullanımında TRT Kamera Grubu şefi Önder Berksan, Film makinesi, tepegöz ve slayt projektör kullanımı konusunda da TRT emekli başteknisyeni Sami Ilgaz'ın verdiği dersler sonrasında, uygulamalı çalışmalar yapılmış ve her teknisyen pratik sahibi olmuştur.

AAFLI Türkiye Direktörü Jeffrey D. Ballinger de önceden yapılan bazı çekimlerin gösterilmesi sırasında, çekim hataları konusunda kursiyerlere bilgi vermiş ve «Çekim Tekniği» konusunu işlemiştir.

Seminere TÜRK-İŞ teknisyenleri yanı sıra, Tarım-İş, Petrol-İş, Şeker-İş, Tek Gıda-İş, TEKSİF, Türk-Metal, Yol-İş, Tez Koop-İş, Hava-İş, Haber-İş teknisyenleri de katıldılar.

Amerika Notları...

BURHAN DODANLI

AMERİKAN SENDİKACILIĞI ZOR GÜNLER YAŞIYOR...

İTHAL MALI MERAKI, DEV EKONOMİYİ KRİZE SÜRÜKLEDİ.

Kısa adı AFL-CIO olan Amerikan İşçi Sendikaları Federasyonu Genel Başkanı Lane Kirkland, geçtiğimiz günlerde Amerikan Sendikacılığının sorunlarını anlatırken şöyle diyordu :

«Amerikan Sendikacılığı, tarihinin en güç dönemini yaşamaktadır. Başkan Reagan ve Yönetiminin katı tutumu yüzünden, sendikalar olarak önemli sıkıntılara maruz kaldık. Fakat ne olursa olsun, işçileri sendikalarda daha çok örgütlemeyi başaracak ve bu güç koşulları mutlaka aşacağız...»

Geçen Kasım ayının son haftası içinde Los Angeles (Anaheim) de toplanan AFL-CIO Genel Kurulunda yaptığı konuşmasında sorunlarını özetle bu cümlelerle ortaya koyan Başkan Kirkland, bu kongreden birkaç gün önce kutladıkları AFL-CIO'nun kuruluş yıldönümü töreninde de hemen hemen aynı şeyleri söylemiş ve Reagan Yönetimine karşı oluş nedenlerini anlatmaya çalışmıştı...

Yüz yıllık bir geçmişe sahip olan Amerikan Sendikacılığını bugünkü güç koşullara iten nedenlerin başında, Reagan Yönetiminin sendikalara şaşı gözle bakışı geliyordu.

Ve AFL-CIO, son başkanlık seçimlerinde Reagan'a karşı açıkça Mondale'i ve Demokrat Partiyi desteklemesine ve bu yolda milyonlarca dolar harcamış olmasına rağmen, Reagan yine büyük çoğunlukla seçimleri kazanmıştı. Hem de, işçilerin yüzde 40'ının oylarını almak şartıyla...

Lane Kirkland da kendi kongresinde 782 delegenin oylarıyla ve rakipsiz seçilmişti. Böylelikle Reagancı sendikacılar Kirkland'e, Kirkland'cı işçiler de Reagan'a oy vere-

İthal mala karşı gösteri yapan Teksas'taki Sendikalar, yerli malı kullanılmasını ve ithalatın kısılmasını istiyorlar.

rek durumu kurtarmak istemişlerdi. Ne Reagan Kirkland'e, ne Kirkland Reagan'a mani olabilmisti.

Bu çifte standardın sebebini sorduğumuz bir Kaliforniya'lı Sendikacı, kısaca şöyle izah etmişti :

— «O iş başka, bu iş başka...»

— «Nasıl yani?...»

— «Herşeye rağmen, Reagan hala çok kuvvetli durumda... Biz ona karşı çalıştık, tercihimizi ortaya koyduk ve başaramadık. Demokratlar gelseydi, işçi meseleleri daha kolay çözümlenirdi... Ne varki, serbest seçimde eşinize bile hakim olamazsınız. Zaten bir dahakı seçimde, kanun gereği Reagan aday olamayacak... Ara seçimlerde

de yine açıkça Demokratları destekleyeceğiz. Ama, bu tutumumuz Reagan'ın politikasını değiştirmeye yetmeyecek sanırım. Mücadele edecek ve bekleyeceğiz...»

Kaliforniya'lı bu sendikacının görüşünü çok kişi paylaşıyordu ki, «Amerikan Sendikacılığı zor günler yaşıyor ve Reagan Yönetimi bu gidişatı körüklüyor...» diyordu...

İŞİN ASLI NE?

Cumhuriyet'ten Şükran Ketenci, Milliyet'ten Özer Oral, Güneş'ten Refik Sönmezsoy (O tarihte Güneş'te idi) ve TÜRK-İŞ'ten de Ben olmak üzere, AAFLI'nın konuğu sıfatıyla Birleşik Amerika'ya yaptığımız ziyarette bu ülkedeki sendikacılığı incelerken edindiğimiz intibalar, sanırım sadece Reagan'ın tutumundan kaynaklanmıyordu.

Zira, yine bu ziyaret sırasında görüştüğümüz birçok sendikacı, Amerika'daki sendikacılık imajının pek de iyi olmadığını ve şaşılacak şey ki, sendikacılığın hala iyi anlaşılmadığını açıkça söylemişlerdi.

New York'ta «Kadın Giyim Eşyaları Sanayii İşçileri Sendikası» Genel Merkezindeki temalarımız sırasında bize geniş bilgiler akta-

AFL-CIO'nun son kongresinde Lane Kirkland yeniden Başkan seçildi.

ran sendikacılar aynen şöyle di-yordu :

Amerika'da maalesef hala sen-dikacılık hareketi iyi anlaşılama-mış, temel espri iyi anlatılamamış durumda. Onun için, biz zaman za-man gazetelere ve televizyon şir-ketlerine özel ilanlar verip, «Biz şöyle iyiyiz, böyle iyiyiz... Bize inan... Bize güvenin» diyip duruyo-ruz.

İşte sendikaların görüntüsü bu o'lunca, yönetim ve işverenler de iyice istismara yönelip, sendikala-rı istismara kalkışıyorlar.

AFL-CIO'NUN KUVVETİ

Şöyle oluyor, böyle oluyor, ama, AFL-CIO yine kuvvetli ve kudret-li... Yine sözü az da olsa dinleni-yor ve özellikle Amerikan Kong-resinde etkili bir kulise sahip ol-duğu söyleniyor. Bu intibaları da sadece sendikacılar değil, Amerika-lı Parlamenterler de açıkça ifade ediyor...

Bugünlerde, Amerikan Sendika-cılığı kendisini böylesi kampanya-larla daha iyi anlatabilme çabası içinde çalışmalarını sürdürüyor...

Halen Amerika Birleşik Devlet-lerinde biri Milli Federasyon (AFL /CIO)'ya bağlı 51'i eyaletlerde ol-mak üzere 720 lokal sendika bulu-ruyor.

AFL-CIO'ya üye işçi sayısı ise, yaklaşık 14 milyon...

SENDİKALAŞMA ORANI DÜŞÜK

Colombiya Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Prof. Mc. Kenzie'nin bize verdiği bilgilere göre, USA'da tüm işçilere göre sendikalı işçi o-ranı yüzde 17-18 kadar. Yani dü-şük. Ayrıca, AFL-CIO dışındaki Teamstear Sendikasında (Sürücü-ler) 2 milyon ve bağımsız sendika-larda ise 1-1.5 milyon üye işçi var.

Dört Türk Gazetecisine iki saate yakın bilgi veren Prof. Mc. Kenzie, menşe itibariyle eski bir sendikacı. Yıllarca AFL-CIO bünyesinde sen-dika yöneticiliği ve temsilcilik gö-revlerinde bulunduktan sonra sos-yal politika alanında kariyer yap-

mış ve Profesörlüğe kadar yükse-lerek Colombia Üniversitesinde kürsü sahibi olmuş bir kişi... Ame-rikanın sosyal yapısını ve tabii ki sendikal gelişimi en iyi bilenlerden biri olan Mc. Kenzie, ülkesindeki sendikalı işçi sayısının düşük o-luşunu çeşitli nedenlere bağlıyor ve bu nedenlerden birinin de eği-tim noksanlığı olduğunu söylüyor-du.

Mc. Kenzie, «Sendikalar eğitim programlarını arttırmalı ve geniş kitlelere maletmeğe daha büyük ö-zen göstermelidirler» diyordu.

TARIM İŞÇİLERİ VE BİR SENDİKACI

Amerikalı tarım işçisi, bugünkü çağdaş haklara ulaşmaya dek, yaklaşık 100 yıla yakın bir müca-dele süreci geçirmiş. Çoğunlukla a-cı deneyimlerle dolu bir mücade-le... John Steinbeck'in «Gazap Ü-zumleri» adlı romanı, bu mücade-lenin bir bölümünü yansıtmış.. Amerika Birleşik Devletlerinde ta-rım denince, akla ilk Kaliforniya Eyaleti geliyor ve sadece bu bölge-nin yıllık tarım üretiminin maddi değeri yaklaşık 14 milyar doları buluyor.

Kaliforniya'da özellikle üzüm ü-retimi revaçta ve TV'den izlediği-miz «Şahin Tepesi» adlı dizi filmin çevrildiği üzüm bağları da, Kali-forniya'nın Başkenti Sacramento yakınlarında.

İşte bu tarım işçileri çok zor yıl-lar geçirmiş, birçok hak elde et-miş, fakat bugün de çoğunlukla mutsuz ve huzursuz. Zira her eya-letin Federal Kanunlara aykırı ol-mamak şartıyla özel kanunları var. Tabii bu böyle olunca, işçi hakları da eyaletten eyalete farkediliyor. Kaliforniya'lı tarım işçilerinin, çok kuvvetli olan Tarım Sendikası Ge-nel Başkanına rağmen, birçok ba-kımdan hakları kısıyor, verilmi-yor. Davaları valinin talima-tıyla ısrarla edilip, geciktiriliyor.

Ermeni asıllı Kaliforniya Valisi George Dökmeciyan, bu bakımdan tarım işçilerinin boy hedefi haline gelmiş ve hiç sevilmiyor.

Bunun yanında Tarım-İş Sendi-kası Genel Başkanı Sezar Şavez'de bir dev adam var ki, üni

Amerika Tarım İşçileri Sendikası Başkanı ünlü Sezar Şavez, bir kulis çalışması sırasında (ortada)

bütün Amerika'da geçerli. Vali bö-y-le davranınca, bir halk kahramanı haline gelen Sezar Şavez de, belini büyük kapital sahibi üzüm üretici-lerine dayamış ve onların maddi manevi desteğiyle seçilmiş olan Vali Dökmeciyan'a iyice cephe al-mış.

ÜZÜM BOYKOTUNU DESTEKLEYENLER

İşçi haklarını kısıtlayan Vali ile onun destekçisi üzüm zengini işa-damlarına karşı bayrak açan Şavez, 1984 Temmuz'unda işçileri ve halkı «ÜZÜM BOYKOTU'na çağırınca ve bu çağrıya işçinin ve halkın % 42'si gönülden katılınca, hem vali, hem üzümçüler büyük bir darbe yemiş durumdalar. Boykot hala sürüyor ve Amerikan halkının yarısına yakını ne üzüm satın alıyor, ne yiyor. Şavez, bilinçli olarak grev yapmamış, «Grev yaparsam, işçi kaybeder...» demiş ve bu boy-kot sayesinde hem işçi ve halkın desteğini daha çok kazanmış, hem de toplanan üzümleri dökmekten başka birşey yapamayan üzümçü-leri şaşkına döndürmüştü.

Karısı Meksikalı Milli Kahra-manlardan General Zapata'nın ye-ğeni olan Meksika Köylüsü Şavez, yıllar önce bu sendikanın başına geçince günbegün ünü artmış, her-kes tarafından sevgi vesaygıyla kar-şılanan bir kişi olmuş. Geçen se-çimde senatörlük, daha önce Ka-liforniya Valisi seçilme önerilerine karşı, «Hayır ben sendikamda ka-lacağım...» diyebilmiş bi-ri. Yine bize anlatılanlara göre, maaş da almıyan Sezar Şavez'e sadece evinin aylık giderleri ile ayda 40 dolar harçlık veriliyor,

daha doğrusu bu kadarından fazlasını kabul etmiyor...

Kaliforniya'daki 300 bin tarım işçinin 100 bini Şavez'in Sendikasına kayıtlı. Yani sendika üyeliği oram bu eyalette ve Şavez'in şahsında diğer yerlerden daha yüksek düzeyde. Yaklaşık yüzde 30... Fakat, tarım işçilerinin sayısı ile sendikalaşma oranının tam olarak tesbit edilemediği de verilen bilgiler arasında. Zira, rakamlar iki ayrı kaynaktan, iki ayrı şekilde geliyor..

Tarım işçilerinin ücretine gelince, durum şöyle :

20 yıl kadar önce saat ücreti 1 dolar olan tarım işçileri, bugün saatte 6,5 dolar kadar kazanıyorlar ve 8 saatten fazlası için, yüzde 50 oranında fazla mesai ödeniyor. Ama, işverenler sendikaları zaafa uğratmak için, sendikasıız işçilere kasden daha fazla ödüyorlar.. Tarım Sendikasındaki bu durum, diğer iş kollarında da aynen hakim ve bu işveren oyunu yüzünden sendikalar iyice dertli..

İŞSİZLİK VE KAÇAK İŞÇİLER

Hükümete göre Amerika Birleşik Devletlerinde işsizlik oranı yüzde 7, AFL-CIO'ya göre yüzde 12 civarında. Ve her halükarda bu kocak ülkede 8-9 milyon işsiz var. İşsiz kalana 6-9 ay arasında işsizlik parası ödeniyor, ama bu parayla geçinmek zor değil, imkânsız... 1981-83'teki ekonomik kriz nedeniyle işsizliğin yüzde 11'e kadar yükseldiğini belirten yetkililer, bugüne eyvallah diyor.

Yine hemen her eyalette kaçak işçiler cirit atıyor. Kaçak işçi daha çok Meksika'dan geliyor ve sınırı komşusu olan bu ülkeden günde yaklaşık 100 kadar kaçak girişine engel olunamıyor. Aslında bu kaçak işçilerden işverenler memnun. Çünkü, yerli bir işçinin saat ücreti 3-6 dolardan başlarken, kaçaklara 1,5 dolar verdin mi, öpüp başlarına koyuyorlar. Sigorta yok, vergi yok... Fakat genelde Amerikalı vatandaş bundan hoşnut değil, önlenmesi için birkaç kanun teklifi hazırlanmış, ama bir türlü çıkmak bilmiyor ve bu düzen de

böyle sürüp gidiyor. Eğer kaçak işçi tesbit edilirse, ceza falan yok. Sadece o işçinin yasal işçi durumuna getirilmesi talep ediliyor ve sağlanıyor, o kadar...

ÜCRET - FİAT İLİŞKİSİ :

Şüphesiz olan birşey, Amerika Birleşik Devletlerindeki gerek asgari ücret, gerek genel ücret artışlarının (toplu sözleşmeler dahil), fiat artış hızının, yani enflasyonun üzerinde oluşudur. O halde, bu ülkeye pahalı da dense, yaşanabilir bir ücret - fiat dengesi kurulmuş durumda...

Amerikalıya sorarsanız, «Öldük, bittik...» gibisinden laflar ediyorlar. Onlara göre koskoca Amerikan Ekonomisinin Japonya'nın altında kalışı, tahammül edilir bir nesne değil...

Japonya'da 1985 yılı enflasyon hızı yüzde 2 civarında iken, bu oranın Amerika'da Eylül 1984 - Eylül 1985 süresinde yüzde 3,4 olması bazı çevrelerce ekonomik kriz gibi gösteriliyor. Ama genelde, bu oranı «yaşanabilir...» bulanlar çoğunlukta. Bu oran, 1981-83'te yüzde 10'a kadar yükselmiş. Onun için buna şükredenler çok...

Ve Amerika'da özellikle yiyecek maddeleri ile kiralalar yüksek. Örneğin iki odalı bir küçük katın aylık kirası 500 dolar, bir sandviç 2-4 dolar, bir fincan kahve 1 dolar, lokantada iki kap yemek 10 dolar, bir sinema bileti 3-5 dolar. İyi vasıfta bir çift pabuç 100 dolar, ve bir tiyatroya bileti tam 45 dolar...

Buna karşılık, vasıflı bir işçinin aylık kazancı, 1500-2000 dolar arasında değişiyor. Yüksek dereceli memurlarla ustabaşlarının 3000-4000 dolar, profesyonel bir sendika üst düzey yöneticisinin de yine 4000 ile 5000 dolar arasında aylık geliri var.

Amerikalı bir hamal'la bir çöpçünün aylık kazancı yaklaşık 1.500 - 2.000 doları buluyor. Ama bir öğretmenin aylığı, hamal ve çöpçüden 100-200 dolar daha düşük olunca, bu mesleğe itibar fazla değil ve öğretmen açığı var.

İTHALAT VE EKONOMİK KRİZ

Şu açık bir gerçek ki, Amerika'da neye elini atsan, «İTHAL MALI...» Koca Amerika Ekonomisi de bu ithal merakı yüzünden iyice sıkıntıda. Örneğin, otomobil ve elektronik sanayi Japonya ile Almanya'nın, çelik endüstrisi ve gemi inşa sanayi İsveç'te, yine elektronik sanayinin diğer dalları Hong-Kong'da ve giyim sanayii ise, Tayvan, Pakistan ve Kore'nin adeta tekelinde diyebiliriz.

Tüm piyasa bu ülkelerin malları ile dolup taşıyor... Böyle olunca da, bu önemli endüstri dallarındaki fabrikalar bir bir kapanıyor, işçiler de kapı dışarı ediliyor. Zaten işsizlik bir sıkıntı iken, üzerine ithalden kaynaklanan bu ağırlık da bünince, USA Ekonomisinin durumu oldukça kritik. Resmi kaynaklardan öğrendiğimize göre, Amerika'nın 1985 bütçe açığı 200 milyar dolar. Aynı yılın dış ticaret açığı ise yaklaşık 150 milyar dolar.

Bunun üzerine, tüm ülkede «BUY AMERİKAN» yani «Amerika Malı Al...» bir zamanlar bizde «Yerli Malı Kullan» şekline benzer kampanyalar düzenleniyor. Seminerler toplantılar yapılıyor. Halk uyarılmaya çalışılıyor. Fakat dinleyen kim? Amerika'da üretilenlerin aksine daha ucuz ve sağlam olan dış menşeli mallara rağbet oldukça fazla...

Ancak, bütün bunların arasında bir Türk Tekstil mamûlünü görememek cidden üzücü. Ve iddia ederek söylüyorum ki, eğer kısıtlayıcı kota olmasa da Türk Tekstil ürünleri Amerikan Pazarına bir girse, hem kalite, hem fiat yönünden ortahğı duman eder. Her halde Amerika da bunu biliyor ki, sınırlayıcı kotayı sırf bizim için işletiyor, diğerlerine dokunamıyor.

Soruyoruz ileri gelen Amerikalılara; «Pekâla, Türk Malları için koyduğunuz sınırlamaları, neden Japonya'ya, Almanya'ya ve öteki büyük ülkelere uygulamıyorsunuz? Uygulayın da, bu ekonomik dertten kurtulun...»

Verilen cevap şöyle :

«Bütün aklı başında olanlar bunu istiyor. Hiç yoksa, 20'ye yakın kanun teklif ve tasarısı Kongre'de bekliyor, fakat bir türlü elealanmıyor. Çünkü Başkan Reagan, bu sınırlama yasasının çıkması halinde, veto edeceğini açıkça söylüyor. Başkan'ın size geçen dişi, Japonya'ya, Almanya'ya işler mi?»

Bu açık cevap karşısında, başka bir soru sormaya gerek yok tabii..

Yalnız Reagan, son iki yıl içinde yeni iş sahaları açıp 8 milyon kişiyi ne yapıp edip işe yerleştirmek suretiyle kızgın ve kırgın olanları bir nebze susturmasını bilmiş. Ama, aklı başındaki Amerikan vatandaşları ithalden dolayı yediği kazığın farkında ve başta sendikalar olmak üzere halkı yerli malı kullanmaya teşvik edici kampanyalar sürüp gidiyor.

Biz Houston'da iken, Teksas bölgesindeki yerel sendikalar büyük bir gösteri yürüyüşü düzenlediler ve açık hava mitinginde yapılan konuşmalarla halkı işsizlik karşılarında ithalata karşı çıkmaya davet ettiler. Teksas'm Demokrat Partili Valisi Mark White da, bu gösteriyi candan destekleyen konuşmalar yaptı.

BASIN SEKTÖRÜ

Son olarak, bu ülkedeki basın sektöründen kısaca söz etmek istiyorum. Amerikan Basını sendikal harekete karşı lakayt ve hatta epeyi duyarsız davranıyor. Hatta zaman zaman aleyhte çıkan yazılar, daha fazla yer kaplıyor. AFL-CIO Genel Kurul haberleri bile ancak bazı gazetelerin iç sayfalarında bir iki sütundan başka yer işgal etmedi. Sosyal problemlere eğilen köşe yazarı yok denecek kadar az... İşçi meseleleri ve sendikal hareketlere ait haberleri ayrıntılı şekilde, ancak sendikaların yayınladığı gazetelerde bulabilirsiniz. Televizyon istasyonlarının ise, hiç tındığı yok. Tek olumlu işçi haberine rastlayamazsınız.

Bazı büyük gazeteler, örneğin 8 bin kişinin çalıştığı Los Angeles

Times'ta tek sendikalı yok. Patron sendika istemiyor. Sendikalılardan daha fazla para ödiyor, fakat sendikayı kapıdan sokmuyor. Buna benzer örnekleri birçok büyük - küçük işyerlerinde, ve diğer gazetelerde de görebilmek mümkün.

Ve Amerika'da en ucuz şey, GAZETE.. Bir sandviç 2-4 dolar, ama 150 sayfalık bir gazete 25-30 sent. Yani sudan ucuz. Bu ucuzluğa rağmen gazeteler zararda değil, büyük kârlar elde edebiliyorlar.

Lotarya, yani, okuyuculara kupon karşılığı piyango dağıtma diye birşey yok. Denenmiş, fakat tutmamış ve deneyler tiraj kaybetmiş. Çünkü okuyucu bu takdirde, sadece gazetenin piyango bölümüne bakıp atıyor ve ilanlara bakmıyor-muş... Oysa Amerikan Basın sanayinin can damarı, reklam ve ilân. İşadamları sadece lotaryayı inceleyen gazeteye reklâm verir mi? Tabii ki hayır. Onun için lotaryacılık sökmüyor...

Dediğim gibi, ilan ve reklamcılık, bu sektörün herşeyi...

Örneğin günlük tirajları 2 milyonla 950 bin arasında oynayan ve ülke çapında ilk üç sırayı alan Wall Street Journal ile USA Today ve New-York Times gibi gazetelerin bir yıllık reklam gelirleri, toplam 3 milyar doların üstünde. Oysa ti-

raj gelirleri, bu rakamın üçte biri kadar.

Amerika'da kağıt fiyatları ve diğer girdiler, maliyette o kadar büyük yer tutmadığı için, basın sayıları ayakta, dimdik ve bağımsız..

«Basma herhangi bir girdide devlet sübvansiyonu var mı?» şeklindeki sorumuza ise, şu cevabı alıyoruz :

«Hayır yok.. Aksi halde, basın özgürlüğü ve basının bağımsızlığı zedelenmiş olur.. Sübvansiyon olursa, hükümetler birgün bunu baskı unsuru haline getirebilir..»

Aslında yeryüzündeki işlerini büyük ölçüde hallederek geleceğini uzay meselelerine göre ayarlamaya çalışan bu büyük ülkenin TÜRK-İŞ Dergisindeki bu panoraması da dünyanın hiçbir ülkesinde tam mutluluk olmadığını bir kez daha ortaya koymaktadır.

Sonuçta, Amerika Birleşik Devletleri, göstermelik bazı ekonomik krizlere karşı dünyanın en güçlü mali yapısına ve kuvvetli parasına sahip.

Ve Reagan'm Amerika'sı kendine özgü önemli özellikleriyle yeryüzünün bir numaralı ülkesi olmaya devam etmektedir demek. genel bir kanıyı tekrarlamaktan öteye birşey değil...

Amerika'daki uzay çalışmaları, şimdi herşeye egemen durumda. Resimde, Washington'da sergilenen uzay araçlarını inceleyen meraklılar görülüyor...

Asya ve Pasifik Ülkeleri Sendika editörleri Amerika'da biraraya geldiler

● 4 HAFTALIK SEMİNERE 11 ÜLKEDEN 12 BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER UZMANI KATILDI

Kısa adı AAFLI olan Asya - Amerika Hür Çalışma Enstitüsünün düzenlemiş olduğu, «ASYA VE PASİFİK ÜLKELERİ SENDİKA-EDİTÖRLERİ SEMİNERİ», 3 - 27 Kasım tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletlerinde yapıldı.

Washington yakınlarındaki George Meany Center'de düzenlenen seminere, Asya ve Pasifik ülkelerinden 12 Basın ve Halkla İlişkiler Uzmanı katıldı. AFL-CIO'nun ve fat eden ünlü Başkanı George Meany tarafından yaptırılıp hizmete açıldığı için O'nun adını taşıyan bu eğitim sitesindeki editörler semineri yaklaşık dört hafta sürdü ve yoğun bir program uygulandı. Seminerde günlük çalışmalar, 10 ila 14 saat arasında idi.

AAFLI Genel Merkezinden William M. LAWBAUGH'un koordinatörlüğünde yürütülen seminere 50'ye yakın tanınmış Amerikalı gazeteci ve editör de zaman zaman gözlemci, konuşmacı ve ziyaretçi olarak katıldı.

GRAY'IN SÖZLERİ :

Semineri bir konuşmayla açan AAFLI Genel Müdürü Charles GRAY, AAFLI tarafından ilk defa bu düzeyde ve uluslararası bir seminer düzenlemekten duydukları memnuniyeti dile getirdi ve katılan editörlerin yeni tecrübeler edineceklerinden emin olduğunu vurguladı.

Bu tür seminerin ileriki yıllar içinde de yenilenebileceğini belirten AAFLI Genel Müdürü GRAY,

Sendika editörleri toplu halde görülüyor...

11 ülkedeki sendikal çalışmaların yanı sıra, basın ve halkla ilişkiler tekniklerinin de bilgi alışverişi ile daha zenginleşeceğini ifade etti.

Düzenlenişi, devamı ve sonuçlarıyla AAFLI adına tam bir başarı olarak kaydedilmesi gereken seminere davetli tanınmış bilim adamları basın-yayın tekniği ve halkla ilişkiler konularında tebliğler sundular.

TÜRK-İŞ DERGİSİ :

Seminere katılan 11 yabancı ülke sendikal kuruluşlarına ait gazete ve dergi gibi yayınlar, seminer salonunda sergilendi. TÜRK-İŞ Dergisi, tüm bu yayınlar içinde gerek içerik, gerekse sayfa ve kapak düzeni yönüyle en mükemmel yayın organı olarak belirlendi ve in-celiyen Amerikalı Gazetecilerce de övgü aldı.

Günde yaklaşık 12-14 saatlik bir çalışma yapılan seminerde, özellikle: gazete ve dergi hazırlama teknikleri, habercilik, periyodik basın bülteni hazırlama, gazete fotoğrafçılığı, TV haberciliği ve videotaypla sendikal mesaj iletişimi üzerinde duruldu ve konunun uzmanı bilim adamları tarafından dersler verildi.

Colombiya Üniversitesi Sosyal Politika Kürsüsü Öğretim Üyelerinden eski sendikacı Prof. Mc. Kenzie, Amerikan Sendikacılığının yapısını, gelişimini ve bugününü

anlatan tebliğinde, «Amerikan Sendikacılığı her zaman güç koşullar altında bulunmuştur. Fakat bugün en güç dönemini yaşamaktadır. Reagan Yönetimi ile sendikacıların başı dertte...» diyordu.

Prof. D. Montenegro ise, iki gün süren konuşmaları sırasında, insanlık tarihinin sosyal gelişiminin geniş bir panoramasını çizdi. Çok başarılı bir konuşmacı olduğu kadar, kendisinden «ayaklı kütüphane» diye bahsedilen Prof. Montenegro, insanların sosyal açıdan ilk gruplanışından günümüze kadar özellikle fikir yönünden evrimini anlattı, Montenegro, bu evrim içinde ortaya çıkan «sendika» kavramından söz etti ve sendikaların demokratik toplumlardaki rolünü açıkladı.

Seminer boyunca sahalarında isim yapmış uzmanlardan Gordon Cole, Jim Cesnik, Murray Seger, Robert Pleasure, Rex Herdesty, Hugh Harris, David Paladino, Don Moore, Robert Senser, Dorothy Shields, Alan Kistler, R. Oswald, Robert Kalaski, William Moody, Dwight Burton ve Hans Larsen gazetecilik, basın-yayın ve halkla ilişkiler konusunda uygulanan son teknikleri içeren tebliğler sundular.

Hafta sonları ise, New York, Florida ve Baltimor'a ve çevresindeki sendikal kuruluşlara ziyaretler yapıldı. Florida eyaletindeki Kennedy Uzay Merkezi gezilerek, u-

zay çalışmaları hakkında yerinde bilgi alındı.

Daha sonra Orlando yakınlarındaki Disney World, Epcot Center ve Magic Kingdom denen turistik yerlere toplu geziler yapıldı. Bu arada, Annapolis'teki Sendikaların yöneticileriyle toplantılar düzenlenerek Amerikan Sendikacılığının sorunları ve çözüm yolları tartışıldı.

KATILANLAR :

Asya ve Pasifik Ülkeleri Sendika Editörleri Seminerine katılanlar ise şunlardı :

Cho Yun-Hee (Güney Kore İşçi Sendikaları Federasyonu, Jim Falar ve Lito Dailisan (Filipinler İşçi Sendikaları Konfederasyonu), Jen Haryan-Tho (Endonezya İşçi Sendikaları Konfederasyonu), Parayori Haridasan (ICFTU Yeni Delhi Bürosu Editörü), Anddy Rozario (Malaysia İşçi Sendikaları), Lari Avo-sa (Papua Yeni Gine Öğretmenler Sendikası), Wang Tzue-Wei (Tayvan Demiryolları İşçi Sendikaları), Gregoris Gregoriades (Kıbrıs Rum Kesimi İşçi Sendikaları), Khalid Mahmood (Pakistan İşçi Sendikaları Konfederasyonu). S. Kandiah (Japon Tekstil İşçileri Asya Bölge Organizasyonu Sendikaları) ve Burhan Dodanlı (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu).

27 Kasım günü sona eren seminerde konuşan AAFLI Genel Müdürü Charles Gray, seminerden istenen başarının sağlandığına işaretle gelecek yıllarda yenilenmesi görüşünün ağırlık kazandığını söyledi ve Asya-Pasifik Ülkeleri Sendika Editörlereinin organize bir kuruluş adı altında örgütlenerek çalışmalarından yana olduklarını belirtti.

Kore Büyükelçisi TÜRK-İŞ'i ziyaret etti

Kore Cumhuriyetinin Ankara Büyükelçisi Mr. Sangchin-Lee, 12 Aralık Perşembe günü TÜRK-İŞ Genel Merkezini ziyaret etti.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık ŞİDE ile bir süre görüşen Kore Cumhuriyeti Büyükelçisi Mr. Sangchin-Lee,

Konfederasyonumuzun çalışmalarını ve ülkemizdeki işçi sorunları hakkında bilgi aldı ve iyi dileklerini belirtti.

Görüşmede, Kore Cumhuriyeti Büyükelçiliği Müsteşarı Sang-Ki Paik de bulundu.

ledi ve Asya-Pasifik Ülkeleri Sendika Editörlereinin organize bir kuruluş adı altında örgütlenerek çalışmalarından yana olduklarını belirtti.

Kapanış günü akşamı verilen ye-

mekte, seminere katılanlara sertifikaları yine Charles Gray tarafından verildi.

Ayrıca, katılan editörler, seminer çalışmalarını yansıtan özel bir gazete yayınladılar.

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

Aylık Eğitim ve Meslek Dergisi

**TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU**
ADINA SAHİBİ :
ŞEVKET YILMAZ

Yazışılrlı Müdürü
EKMEKÇİOĞLU
HÜSEYİN

ABONE : Yurtici (6 aylık 900 TL — Yıllık 1800.— TL.) Yurtdışı (6 aylık 2000.— TL. Yıllık 4000 TL.) ★ Dizgi Baskı : Demircioğlu Matbaacılık, Telefon : 34 14 71 Türk-İş Pasajı Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu ★ TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ ★ Basın Danışmanları : Burhan DODANLI - Erkin OKAY ★

ARALIK 1985 — SAYI : 195

Müessese Müdürü :
Genel Teşkilatlandırma
Sekreteri
Orhan BALABAN

Yazışma Adresi :
Türk-İş — Ankara
Telefon : 33 38 24

6 Kasım 1983 seçimleri ile işbaşına gelen ÖZAL hükümeti, iki yılını doldurmuştur. Bu iki yıllık dönemde başta işçi sorunları olmak üzere, temel konulara çözüm bulmak bir yana, giderek ağırlaştığına şahit olunmuştur.

Gerçi Hükümet temsilcileri, tüm açıklamalarında ülkede pembe bir tablo çizmektedirler. Hükümete göre;

- Türkiye'nin itibarı artmıştır ve alternatifimiz yoktur,
- Ücretli kesime enflasyonun üzerinde zam verilmiş olup, serbest pazarlığa müdahale yapılmamaktadır.
- İşsizlikle mücadele projeleri başlatılmıştır.
- İhracat alanında başarılı olunmuştur.
- Konut önem verdiğimiz temel bir konudur.
- Sosyal adalet sağlanmaktadır.

Hükümetin sorunları bu şekilde göstermeğe çalışması, gelecek açısından endişeler yaratmaktadır. Bu yaklaşımla sorunların boyutu artar ve Türkiye zamanı iyi değerlendiremeyen bir ülke durumuna gelebilir. Bu nedenle sorunların ağırlığını kabul etmek ve çözüm yollarını zamanında aramak tek seçenek olmalıdır.

Türkiye gelişme sürecinde olan bir ülkedir. Türkiye'nin, sorunlar çemberini bilmesi için, her yıl ortalama yüzde 7 oranında kalkınması gerekir. Bu nedenle yatırımları teşvik edecek bir ortamın yaratılması önem taşımaktadır. Uygulanan ekonomik politikalara baktığımızda, yatırımların payı giderek azalmaktadır. Diğer taraftan devletin ekonomik hayatta etkinliği azaltıldığından, yatırım yapma görevi adeta özel sektöre verilmiştir. Özel sektör ise, pahalı bir kredi sistemi ile yatırım yapmakta isteksiz davranmakta ve Türkiye bu alanda gerilemektedir.

Gerçekler çarpıtılıyor

Namık TAN
TÜRK-İŞ Araştırma Uzmanı

Hükümet ihracat alanında da başarılı olduğunu söylemektedir. Ancak, ihracatta bu seviyeye hangi yolla varıldığını açıklamak istememektedir. Sormak gerekir, ihracat üretim zainda mı yapılıyor, yoksa iç talep kısılarak sonuca gitmeye mi çalışılıyor? Bu sorunun cevabı belli. Tercih, iç talebi kısarak başarı sağlanabilmektedir.

Böylece üretim artışına gereğince önem verilmemektedir. Amaç, geniş kitlelerin alım gücünün azaltılmasıdır. Başta ücretlere müdahale yapılmaktadır. Nitekim, Hükümet toplu iş sözleşmelerine açıktan müdahale etmektedir. Kamu Kesimi Koordinasyon Kurulu 1984 yılı için yüzde 30 + 3000.— 1985 yılı için yüzde 27 + 3.000.— TL. düzeyinde bir zam öngörürken, enflasyon yüzde 50'lerde kalmıştır. Bu açık gerçeğe rağmen, enflasyonun 10 puan üzerinde bir ücret artışı verildiği iddia edilmektedir. Bu yaklaşım gerçekte bağdaşmamaktadır. Son iki yıl içinde hangi yöntemi ve rakamı kullanırsak kullanalım, ortaya şu gerçek çıkmaktadır. Reel ücretler hızla geriliyor...

Bu gelişmeler ortada iken, yine iddia edilmektedir ki, serbest toplu pazarlık iyi yoldadır. Çalışma hayatında istikrar sağlanmıştır.

Konfederasyonumuzun tesbitlerine göre, temel işçi sorunları çözüm beklemektedir. Hükümet sorunları hafife almayı ve görmezlikten gelme alışkanlığını öncelikle terk etmesi gerekir. Bu nedenle;

- Temel iş yasaları olan 1475, 2821-2822 sayılı Yasalar, TÜRK-İŞ görüşleri doğrultusunda değiştirilmelidir.

- Kıdem Tazminatı Müessesesi üzerinde çalışanların tedirgin eden düzenlemelerden vazgeçilmelidir.
- Sosyal güvenlik sistemi, çalışanları tedirgin eden bir başka temel konudur. Bu çalışmalardan vazgeçilmeli ve geleceğe güvenle bakmak herkesin hakkı olmalıdır.

İŞSİZLERİN SAYISI HIZLA ARTIYOR

Devlet Bakanı Mustafa Tınaz TİTİZ'in sorumluluğunda sürdürülen istihdam politikaları ile yeni iş sahaları açılmazken, keyfi işçi çıkarmalar artmakta ve hiçbir tedbir alınmamaktadır.

Hükümet, istihdamı geliştirme projesi adı altında bir uygulamayı İstanbul, Ankara ve İzmir'de başlatmış bulunmaktadır. Bu proje ile işsizlerin 6 ay süre ile işyerlerinde çalıştırılarak bir beceri kazanmaları hedeflenmiştir. Çalıştırılacak işçilerin ücret ve diğer hakları konusunda bir açıklık olmadığı gibi, işçi çalıştıran işyerlerine Devlet Bakanlığınca bir ödeme yapılacağı kabul edilmiştir.

Bu temel konuya böylesine yüzeysel yaklaşmak, diyebiliriz ki çaresizliğin işaretidir. Bu projenin özü şudur: İşsiz insan 6 ay süre ile çalıştırılacak, sonra sen beceri kazandın kendine iş arayabilirsin denilecektir.

Aslında bu düşünce işsizliği daha da artıracaktır.

KONUT TEMEL BİR KONUDUR

Hükümet, konut konusuna önem verdiklerini sürekli işlemektedir. Toplu Konut Fonu'nun oluşması olumlu bir gelişmedir. Fonun oluşması kadar, önemli olan diğer bir konu da ödeme koşullarının günün şartlarına göre düzenlenmesidir. Kabul etmek gerekir ki, bugünkü ödeme koşulları ağırdır. Başta ücretlerin seviyesine bakılarak, yeni bir düzenlemeye gitmek gerekir.

Kredi faizlerinin yüksek olması, ödeme zamanının uygun bulunması, kullanım payının fazla olması gibi etkenler gözönüne alınırsa, konut fonu ile ev sahibi ol-

mak hayaldir diyebiliriz.

Aslında Toplu Konut Fonundan salt konut sıkıntısı olan ailelerin yararlanması hedeflenmelidir. Aksi takdirde, Toplu Konut Fonu «parası olana» yeni evler için kredi vermekten öteye gitmeyecek ve konut açığı daha da artacaktır.

Bu arada, hiçbir haklı yönü bulunmayan bir kararla SSK Konut Kredileri kaldırılmış bulunmaktadır. Yüzbinlerce işçinin konut edin-

mesine katkı sağlayan bir uygulamayı durdurmak, işçilere yapılan bir haksızlık olarak değerlendirilmelidir. Uzun vade ve düşük faiz oranları ile bugüne kadar verilen bu kredilerin tekrar başlatılması gerekir. Aynı zamanda bu uygulama kanun hükmüdür. Kurumun kuruluş kanunu olan 4792 sayılı Yasanın 20. maddesi (d) fıkrasına göre, kurum mensuplarına bütçesinin yüzde 10'u üzerinde konut

kredisi vermesi hükme bağlanmıştır.

Buraya kadar anlatılanlarla Hükümetin sorunlara olan yaklaşımı, iki yıllık uygulamaları ile gerçek durumu ortaya koymaktadır. Yüzümüzün başında da belirttiğimiz gibi, önümüzdeki yılların iyi değerlendirilmesi için, sorunların gerçek boyutunu kabul etmek ve çözüm yollarını ona göre düşünmek temel yol ve politika olmalıdır.

Başoğlu: «Sayın Özal; İşveren Sendikası Başkanlığındaki bakış tarzını, Başbakan olarak değiştirmelidir»

**SAĞLIK-İŞ SENDİKASI
BAŞKANLAR KURULU-
NU AÇARKEN KONU-
ŞAN GENEL BAŞKAN
MUSTAFA BAŞOĞLU, İN-
SANLARIN GİDEREK
YOKSULLAŞMASININ,
SOSYAL PATLAMALARA
YOL AÇABİLECEĞİNİ
SÖYLEDİ.**

Sağlık-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Başoğlu, Türkiye'de ilk defa bir işveren sendikası başkanlığı yapmış kişinin Başbakan olduğunu, bunun sonucu olarak da işçi haklarının giderek kısıldığına işaret ederek, «Sayın Özal, İşveren sendikası başkanlığındaki olaylara bakış tarzını, Başbakan olarak sür-

Sağlık-İş Başkanlar Kurulu toplantısından bir görünüş...

düremez ve değiştirmek zorunda-
dır» dedi.

Sendikasının Başkanlar Kurulu toplantısını açarken konuşan Mustafa Başoğlu, insan refahını hedef almayan ve insanların yoksullaşması pahasına sürdürülen ekonomik politikaların sosyal patlamalara yol açabileceğini de kaydederek şöyle dedi :

«Bir ülkede mevduat faizleri yüzde 50 ise, o ülkede enflasyonun aynı düzeyde olduğu kabul edilmiş demektir. İşçi ücretlerine zam söz konusu olduğunda, yüzde 25'lerden söz etmek, işçiyi enflasyon karşısında ezdirmektir.

Sağlık işkolunda vergi iadesi oranı ortalama 2 bin liradır. Oysa

yüzde 20 vergi iadesinden söz edilmekte, vergide yüzde 5 indirim yapılmasını işçi yararına olarak kamuoyunda işlemektedirler.

Katma Değer Vergisi olarak işçinin yüzde 10 kaybı karşısında vergi indirimi işçiye birşey kazandırmamış, giderlerini yüzde 5 arttırmıştır.»

Mustafa Başoğlu, toplu sözleşme düzeninin serbest irade ile yapılmadığını da sözlerine ekledi ve «Kamu kesiminde dondurulmuş düzeyde yapılan ücret artışları yetmiyormuş gibi, Sayın Başbakan özel kesimde de fazla ücret zammı yapmamalarını ima eden, «Sıkıştırsanız bana gelmeyin» diyebilmektedir» dedi.

TEKSİF Sendikası Başkanlar Kurulu toplantısında Yönetim Kurulu üyeleri görülüyor.

Teksif Başkanlar Kurulu, Türk-İş'in eylemleri için tam destek kararı aldı

TEKSİF Başkanlar Kurulu, 9-10 Aralık tarihlerinde Antalya'da yaptığı toplantıda, Türk-İş Başkanlar Kurulu tarafından alınan eylemler konusunu görüşmüş ve bütün gücüyle destekleme kararı almıştır.

Başkanlar Kurulunun konuyla ilgili açıklaması şöyle:

"9 Aralık 1985 tarihinde Antalya'da toplanan Başkanlar Kurulumuz, çalışma gündeminin ilk maddesi olarak, Türk-İş Başkanlar Kurulunun 30 Kasım tarihinde açıklanan ve bir dizi eylemi öngören kararlarını gözden geçirmiş; bu kararların isabetli bir değerlendirme sonucu tesbit edildiğini oybirliğiyle kabul etmiştir.

160 bin tekstil ve örme sanayi işçisini temsil eden TEKSİF Sendikası Başkanlar Kurulu, toplantı sonrasında illerine döndüklerinde, Türk-İş'in kararları istikametinde yapılması gereken çalışmalara başlayarak ve her Şube Başkanı kendi il hudutlarındaki toplantı, gösteri yürüyüşü, miting ve benzeri organizasyonlarda tertip komitesinde yer alacaktır.

TEKSİF Başkanlar Kurulu, 160 bin TEKSİF üyesinin, Türk-İş'in talimatını beklediğini kamuoyuna açıklamayı bir görev saymaktadır."

Kadınlar Eğitim Seminerinden bir görünüş.

Kadın İşçiler Eğitim Semineri Antalya'da yapıldı

Türk-İş/AAFLİ işbirliğiyle 10-13 Aralık tarihlerinde Antalya'da düzenlenen "Kadın İşçiler Sendikal Eğitim Semineri"ne 40 kursiyer katıldı.

Türk-İş Genel Başkanı Yılmaz, semineri açış konuşmasında, fiyat artışlarını en yakından izleyenlerin kadınlar olduğunu, mutfak sorununu erkeklerden daha çok bildiklerini söyleyerek, "Müdahale altındaki toplu sözleşme düzeni ile bu sorun bir süre daha devam edebilir. Ancak, mutlaka serbest pazarlık düzenini sağlayacak ve daralan mutfığa biraz da olsa ferahlık getireceğiz" dedi.

Antalya Valisi Bahattin Güney de seminerin açılışında konuşarak, Türk-İş'in böyle bir semineri Antalya'da düzenlemesinden duyduğu memnuniyeti ifade etti.

Yol-İş Antalya Şubesi Eğitim salonunda yapılan seminerde Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir de bir konuşma yaptı.

Özdemir, milli gelir dağılımındaki adaletsizliğin her gün biraz daha arttığını belirterek, "İnsanların sefaleti pahasına ekonomik kalkınmayı asla kabul edemeyiz" dedi.